

PRED BLIŽNJO KONFERENCO NEVEZANIH DRŽAV V BEOGRADU

Velesila miru in dejavnega sožitja

Sklep da bo sestanek voditeljev nevezanih držav v Beogradu, je veliko priznanje vloži Jugoslavije v njenem boju za mir in

Proslava GB »Fontanot«

V Suhorju pri Metliki v Beli krajini so se minulo nedeljo zbrali preživeli borci (170) italijanske partizanske brigade »Fontanot«, ki se je borila v sklopu VII. korpusa NOV in POJ, da bi proslavili 17. obletnico ustanovitve te garibaldiske enote. Po proslavi na Suhorju, kjer je bila brigada ustanovljena, so si njeni preživeli borci iz Gorice, Vidma in koprškega okraja ogledali kraje, kjer so se borili med zadnjo vojno. Povsod so položili vence na grobove padlih tovarišev, nato pa so v ponedeljek obiskali še Velenje in Ljubljano.

PROTESTI ZARADI ZAVRNTIVE VIZUMA TANECU

Tržaška federacija PSDI je pisala na zunanje ministrstvo v Rim, naj sporoči, zakaj so zavrnili vizum folklorni skupini Tanec iz Skopja. Stevilnim drugim protestom se je pridružila tudi Slovenska prosvetna zveza, ki je poslala na vladni komisariat svojo delegacijo. Zaradi odsotnosti dr. Palamare in njegovega namestnika je delegacijo sprejel neki drugi predstavnik komisariata.

V starem portiču v Zusterju pri Koprju trenira mlada garda koprskih plavalcev, ki na srečanjih z drugimi klubi Slovenije dosegajo zelo lepe uspehe. Da niso še boljši, je vsekakor pripisati neugodnim pogojem za treniranje, ker poljuben prostor (portič sliki) pač ne more nadomestiti olimpijskega bazena. Preberite poročilo o nedeljskem gostovanju koprskih plavalcev v Kranju na 7. strani

Primorske PRIREDITVE

Sobota, 19. avgusta ob 20.30 — Titov trg, Koper.
Koncert Dubravke Tomšič. Na sporedu »Sonata v mesečini«, »Revolucionarna etuda«, itd.
Rezervacije in predprodaja: Primorske prireditve Koper, telefon 75.

Praznik primorskih lovcev

V nedeljo, 20. avgusta, ob 14. uri bo priredila Lovska družina v Prestranku veliko spominsko slavnost primorskih lovcev, ki bo posvečena 20. obletnici vstaje. V njej si bodo segli lovci iz Primorske in iz drugih krajev in obujali spomine na burno reteklost, ko so z orožjem v rokah prežali — ne na srnjake ali zajce, marveč na okupatorja in domače izdajalce. Program tega slavnosti obsegal zbor primorskih lovcev pred spomenikom padlih borcev,

mednarodno sodelovanje,« je dejal predsednik Tito na proslavi 20. obletnice oborožene vstaje jugoslovanskih narodov ob letošnjem Dnevu borca v Titovem Užicu. Ponosni smo na takšno priznanje, ponosni še posebej zato, ker pomeni konferenca še precej več kot katerikoli konvencionalni sestanek najvišjih voditeljev posameznih držav — pomeni namreč, da bo blizu trideset državnih poglavarjev ocenjevalo splošni mednarodni položaj in sprejelo sklepe za prihodnje politične akcije s svojega skupnega stališča nenehnega boja za mir in strpne mednarodne odnose, boja proti vojaškemu, političnemu in gospodarskemu nasilju na našem planetu, boja proti politiki hladne vojne, proti ostanom kolonializma in proti vsakemu vmešavanju tujih sil v razmere posamezne suverene države, za pomoč bolj razvitih zaostalim deželam, za utrjevanje moči Organizacije združenih narodov na vseh teh področjih, proti delitvi sveta na sovražne bloke — zavedajoč se strašnih posledic morebitnega spopada med njimi. Posebnega pomena bodo sklepi konference že zaradi tega, ker bo takoj po njenem zaključku sledilo izredno zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, sklicano na zahtevo Tunizije za rešitev bizertskega problema in vprašanja evakuacije francoskih vojaških sil iz te dežele.

Prizadevanja nevezanih držav za mirno ureditev vseh spornih vprašanj po svetu žanjejo vedno

Berite in širite

»SLOVENSKI JADRAN«

PARTIZANSKI POHOD UDELEŽENCEV NOB V BRKINE

Po stopinjah brkinskih borcev

»Po stopinjah Brkinske čete in Istrskega odreda — to je bilo geslo partizanskega pohoda, ki so ga priredili minulo nedeljo od Pregarj do Kozjan občinski odbori Zveze vojnih in vojaških invalidov ter Zveze borcev iz Koprja, Hrnelj in Ilirske Bistrice.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so se v Pregarjah začeli zbirati nekdanji partizani okrog spomenika NOB in ob zvokih godbe na pihala iz Podgrada so položili vence. Svečanost pred spomenikom 48 fašističnih žrtev je otvoril domačin Jakob Male-Ješko in živo obudil spomin na borbo Brkincev, posebej tistih, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo.

Brkinci so množično vstopali v partizane, a istočasno so utrjevali terenske organizacije Osvobodilne fronte in skoraj ni bilo hiše, da ne bi tako ali drugače sodelovali s partizani vsi, od najmlajših do starškov. Največji obseg je narodnoosvobodilna borba došla leta 1943, ko je že začel operirati Istrski odred in ko je začel z delom tudi rajonski komite KP v Podgradu za brkinsko okrožje.

Vsi ti veliki in mali spomini so ponovno zblížili nekdanje partizane in domačine, ki so iz Pregarj odšli s prapori, godbo in pevskim zborom skozi Huje, Gabrk, Rjavče, Tatre do Kozjan.

slavnostni govor, oddolžitev lovcu — narodnemu heroju Blisku, razvitje lovskega prapora, med kulturnim programom pa bo skupaj z glasbenim ansambлом »Beneški fantje« nastopil tudi zbor primorskih lovcev. Lovsko slavnost v Prestranku se bo zaključilo s prosto zabavo, ki bo združena z velikim srečolovom.

Lovska družina Prestranek pričakuje, da se bo tega dne odzvalo njenemu vabilu čim več lovcev in domačega prebivalstva.

več uspeha, saj dajejo prav nevezane dežele zaradi svojega vse večjega vpliva določeno smer delu Organizacije združenih narodov. Njihov glas je vedno tam, kjer je treba obsoditi agresijo, kjer je treba pomagati deželi v stiski. Namen in pomen skupnega nastopanja nevezanih držav je najlepše orisal predsednik Tito na že omenjenem zborovanju v Titovem Užicu: »Številne majhne in srednje države pa ne mislijo le pasivno opazovati, kako bo nekoliko ljudi, predstavnikov velikih sil, krojilo njihovo usodo. Miroljubni svet danes ne dovoli, da bi njegovo usodo reševali v zakulisnih diplomatskih igrah, marveč hoče tudi sam sodelovati pri tem in reči svojo besedo.«

PRED ZAČETKOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA V KOPRU

Začasno omiljena stiska zaradi prostorov

Manj vpisanih otrok in nekaj več učilnic bo v novem šolskem letu nekoliko omililo kritično stanje zaradi pomanjkanja prostorov, vendar pa je treba nujno takoj nadaljevati z gradnjo in dokončati drugo šolsko poslopje, da bi to vprašanje rešili vsaj za nekaj let

Se dobra dva tedna in šolski zvonec bo zopet oznanil začetek novega šolskega leta. In takrat bo zopet oživel razgovor o šolskih prostorih, o prvi, drugi in tretji izmeni, o nalogah šolskih odborov, ki doslej marsikje niso zaživel tako, kot bi morali in kot bi lahko, pa še o tem in onem problemu okrog vzgoje mladine.

Kot jara kača se tudi v Koprju vleče reševanje šolskih prostorov. Lani na primer je moral biti pouk v treh izmenah in takšno stanje se obeta tudi letos, vendar pa v

nekoliko milejši obliki. Po dosedanjih podatkih bo namreč vpisanih v prvi razred osnovnih šol nekoliko manj učencev, kot jih je bilo lani in opaziti je, da se več razpon med številom novih učencev in učencev-absolventov osnovnih šol. Razen tega na bosta obe osnovni šoli v Koprju dobili 7 novih učilnic, ki jih bodo odstopili Ekonomska srednja šola, Gimnazija in Učiteljske. In ker bo potrebnih letos verjetno samo šest oddelkov I. razreda, medtem ko jih je bilo lani 8, bo zaradi po-

večanega števila učilnic odpadla marsikatera tretja izmena.

Vendar je ta provizorična omilitev šolske stiske le začasna, kajti že najkasneje čez dve leti bo šolski problem ponovno resno stopil v ospredje. Zato je nujno nadaljevati z gradnjo novega šolskega poslopja, toda z večjo odločnostjo kot doslej.

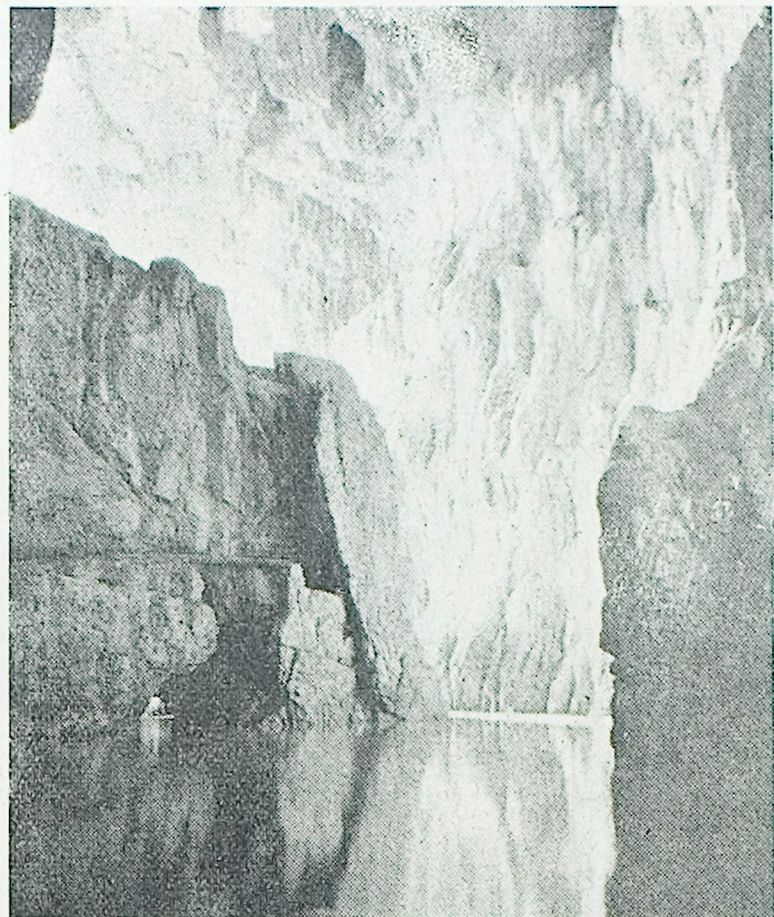
Znano je, da je koprsko šolsko poslopje že pred časom doseglo stopnjo prve zazidalne faze in s tem so bili potrošeni vsi krediti, ki so bili doslej na voljo. A sedaj je treba prehoditi še drugo in tretjo fazo, za kar pa ni denarja. Zato je bila dana pobuda, da bi sredstva za nadaljnjo gradnjo šolskega poslopja začeli zbirati s krajevnim ljudskim posojilom in dohodkom, ki bi ga zbrali, če bi vsak član delovnega kolektiva prispeval po 30 prostovoljnih ur, o čemer bo več govora takoj po začetku šolskega leta.

O UVELJAVLJANJU NOVEGA SISTEMA

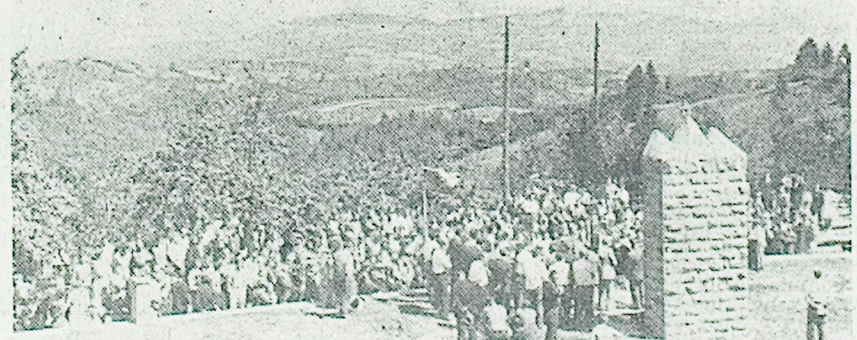
Zadnji sestanek političnega aktivnega postojnske občine je bil posvečen pregledu zadnjih rezultatov v uveljavljanju novega gospodarskega sistema v podjetjih postojnske občine. Sestanku, ki je bil v sredo, je prisostvoval tudi sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtimir. Člani političnega aktivnega bodo v prihodnjih tednih pomagali pri izvedbi posebne ankete o konkretnih uspehih nadaljnje decentralizacije samoupravljanja v osemnajstih delovnih kolektivih te komune. Anketo sta razpisala OK ZKS in OSS Koper. (ma)

TUDI OBRTRNIKI UVAJAJO EE

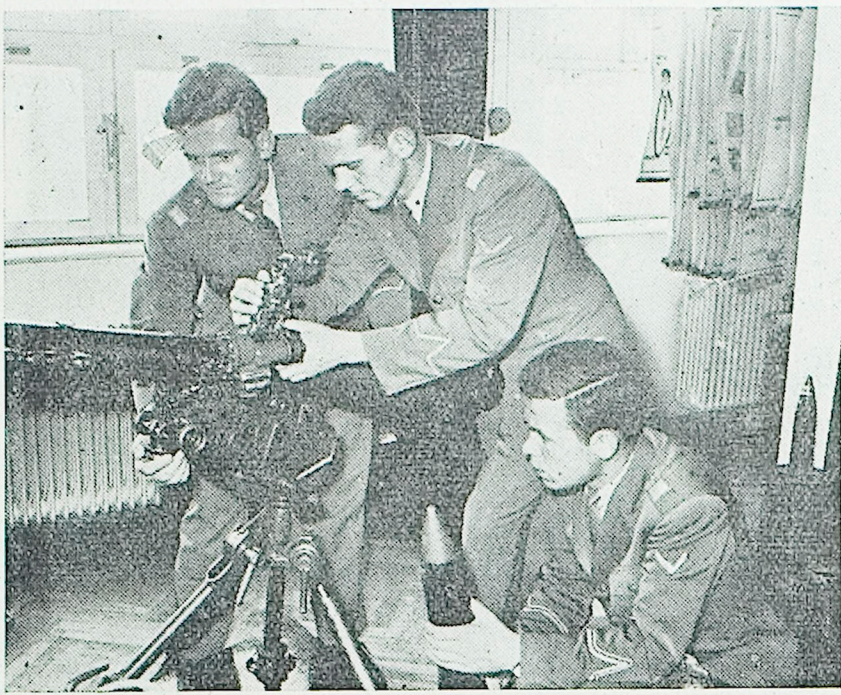
Predsedstvo Obrtno-komunalne zbornice okraja Koper je te dni priredilo posvetovanje z zastopniki posameznih obrtniških strok o uvajanju EE. Iz dosedanjih posvetovanj, o katerih pa bomo poročali podrobneje prihodnji teden, je že razvidno, da obrtna podjetja še vse prepočasno uvajajo ekonomske enote zato, ker imajo mnogo problemov glede izvedbe reorganizacije notranje strukture dela. Na težave so obrtna podjetja naložila tudi pri tehnični sestavi pravilnikov in pri vsklajevanju sedanjih tarifnih postavk z novim načinom delitve

Skocjanske jame so med najlepšimi naravnimi krasotami naše domovine in po svoji divji romantiki celo prekašajo svetovno znano Postojnsko jamo. Odkar so jame dobile električno razsvetljavo, obisk iz leta v leto narašča

Z nedeljskega partizanskega pohoda v Brkline: slovesnost pred spomenikom padlim borcem NOB na Pregarjah

Kmalu bodo tudi vojaške akademije in druge šole sprejele gojence, ki so se po končani srednji šoli odločili za vojaški poklic, ki ima prav gotovo za mladega človeka veliko prednosti in je po svoje mikaven. Na sliki: pri pouku in praktičnem delu z nekaterimi vrstami orožja v vojaški medicinski šoli

Poštarji po partizanskih kurirskih poteh

19. in 20. avgusta bo v Črnomlju zbor delavcev PTT Slovenije

V soboto in nedeljo se bo v Črnomlju na prvem povojnem republiškem zboru delavcev PTT, ki bo posvečen 20. obletnici vstaje, zbralo blizu 2000 članov poš-

nih kolektivov iz vse Slovenije. Že 12. avgusta sta odšli na pot dve skupini poštarjev planincev, ki potujeta preko naših gorskih vrhov, po sledih pohodov partizanskih kurirjev in brigad v Belo krajino. Bivši borci, zdaj delavci

PTT, se bodo v soboto udeležili spominskih svečanosti na Občicah pri Dolenjskih toplicah pri spominskih ploščah TV 15 in TV 16, pri spomeniku komandantu Stanetu na Lokvah in se ustavili še pri drugih spomenikih NOB. Na prvem partizanskem srečanju delavcev PTT bo govoril znani organizator OF med poštnimi delavci tovariš Vlado Senk-Gaber, zdaj namestnik direktorja jugoslovske PTT.

Glavna slovesnost bo v nedeljo v Črnomlju, kjer bodo odprli novo pošto postopje. Bogat kulturni program, razstava o razvoju poštne službe po vojni, posebni pisemski ovitki, spominski žig in mnogo drugega se obeta udeležencem partizanskega srečanja poštarjev v Črnomlju. S področja PTT podjetja Koper se bo slavnosti udeležilo 120 poštne delavcev.

so jo podtaknili fašisti. Eksplozija je poškodovala kamniti prag in jekleni rolo. Človeških žrtev ni bilo. Primorski dnevnik poroča, da je policija na prijavo zelo počasi reagirala. V bližini stavbe so malo pred eksplozijo opazili avtomobil znamke Aurelio, ki je zelo naglo odpeljal po ulici Glu-llani. Domnevajo, da so se tržaški fašisti spet zatekli k svojim preživelim metodam iz prejšnjih let in da so se s tem bombnim atentatom skušali maščevati za uspešno zborovanje sekcije KP pri Sv. Jakobu ob 41. obletnici šentjakobskih barikad, ki ga niso uspeli razbiti.

Novice S TRŽASKEGA

S SEJE OBČINSKEGA ODBORA

Osmega avgusta se je sestel tržaški občinski odbor in razpravljal o porazdelitvi 50 milijonov lir, namenjenih za vzdrževalna dela in preureditve v različnih tržaških solah. Občina je za ta znesek sklenila s tržaško hranilnico pogodbo o najetju posojila, katero sta potrdila občinski svet in prefekturna komisija za nadzorstvo nad deficitnimi krajevnimi ustanovami.

850 MILIJONOV ZA TRŽAŠKO BOLNIŠNICO

Tržaško bolnišnico, ki le teška zadostna velikim potrebam, bodo preuredili in obnovili. Za zidarska in podobna dela bodo porabili 731 milijonov, in sicer 376 milijonov lir za okrepitev vmesnih stropov in zgraditev nepropustnih podov, 175 milijonov za prenovitev in popravilo oddelkov in 144 milijonov lir za nove sanitarne naprave. Za popravilo stopnišč bodo porabili 36 milijonov lir, za tehnološka dela pa 103 milijonov (obnovili bodo vodovodne naprave, električne naprave, priključke k novim dvigalom in plinsko napeljava).

BOMBNI ATENTAT PRI SV. JAKOBU

12. avgusta 40 minut po polnoči je pred vrati komunistične sekcije pri Sv. Jakobu eksplodirala bomba, ki

NEPOTREBNO POMANJKANJE

Okrog desetih dopoldne sem v postojnski prodajalni časopisov povprašal po »Delu«. Dela niso imeli, pa tudi drugega potiskane-ega papirja ne. Pokazal sem na precejšen kup časopisov. Zvedel sem, da so namenjeni za stalne odjemalce. Samo zanje.

Tolažil sem se s tem, da je to golo naključje. Pa ni bilo. V Postojni je namreč nekaj običajnega, da že okrog osmih ali devetih zjutraj zmanjkajo vsi časopisi. Če te ne priganja čas, jo lahko mahneš na železniško postajo, kjer imajo razen časopisov tudi vedno dovolj raznih revij, o katerih ni spodaj v mestu ne duha ne sluha.

Postojna ima, kot pravijo, najboljšega kolporterja v Sloveniji, nima pa v prodaji dovolj časopisov.

»SLOVENSKI JADRAN«

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Brađak. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Canarjeva 1, telefon 176. Posameznik izvod 20 din. — Letna naročnina 300 din, za tujino 1600 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 600-70-1-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in klisefij tiskarna CZP »Primorski tisk«

BERLIN PRESEKAN NA DVOJE

Ves svet je presenetila vest, da so te dni zaprti mejo v Berlinu in prekinili promet med vzhodnim in zahodnim delom mesta. Članice Varšavskega pakta so utemeljile v skupni izjavi zaporo meje z ugotovitvijo, da izkoriščajo zahodne države zahodno področje Berlina za podtalno delovanje proti Nemški demokratični republiki. V tej skupni izjavi je med drugim tudi rečeno, »da države Varšavskega pakta ne morejo mimo agresivnih naklepov reakcionarnih sil Zveze nemške republike in njenih zaveznikov v NATO, pač pa je treba ukreniti vse za zaščito varnosti Nemške demokratične republike.« Adenauerjeva vlada pa označuje zaporo meje kot enostranski akt vzhodnonemške vlade, ki pomeni kršitev četvernega statusa Berlina. Bonn opozarja, »da niso izključene niti vojaške demonstracije, ki bi lahko sledile kot posledica sedanjega stanja v Berlinu«.

Sprehod PO SVETU

KUBA OBTOŽUJE

Kubanske oblasti so obtožile poveljstvo vojaškega oporišča ZDA v Caimaneri, ki je na južni obali pokrajine Oriente, da neposredno ščuva na diverzantske akcije in incidente, samo da bi našle povod za nastop ameriških čet s tega oporišča proti Kubi. V tej obtožbi je med drugim rečeno, naj bi to izzivalno akcijo začeli z atentatom na vojnega ministra Raula Castra med zborovanjem 26. junija v Santiagu. Temu atentatu naj bi sledilo topniško ob- streljevanje, kar bi dalo povod za invazijo Američanov.

ROVARJENJE KLERA V MEHIKI

Dostojanstveniki katoliške cerkve v Mehiki so obdolžili mehiškega predsednika Mateosa, da vodi zunanjo in notranjo politiko države po načelih nekakšnega komunizma. Napadi na mehiško vlado pa so le del širšega pritiska desničarjev na državna vodstva tistih latinsko-ameriških držav, ki skušajo voditi neodvisno zunanjo politiko, znotraj države pa uveljaviti pozitivne socialne in druge reforme.

POSPEŠENE PRIPRAVE NA IZREDNO ZASEDANJE ZN

Predvideno je, da bo izredno zasedanje Generalne skupščine OZN 19. septembra, se pravi nekaj dni po zaključku beograjske konference, ki bo po splošnem mnenju močno vplivala na potek zasedanja Generalne skupščine OZN. Po mnenju opazovalcev bosta zasedanju prisostvovala tudi Hruščev in Kennedy, ki bo govoril o načelih splošne miro- ljubne ofenzive z namenom, da bi seznanil svet z ameriškim stališči do najvažnejših mednarodnih vprašanj.

JOMO KENIATA OSVOBOJEN

Po skoraj devetih letih preganja in internacije so Britanci

spustili na svobodo voditelja Kenije Joma Keniata. Kljub temu, da je odšel svobodno, bo imel omejene politične pravice, saj ne bo mogel kandidirati na volitvah, ker kolonialni zakoni prepovedujejo kandidature ljudem, ki so bili zaprti več kot dve leti.

Poljski harzerji v Valdoltri

Pred tremi leti so prišli prvič na taborjenje, kot gostje okrajn- taborniške zveze Koper, na naš- morje harzerji iz Ostróde, malega mesteca ob Mazurskih jezerih. Letos pa ima harzerje iz Varšave v gosteh partizanski odred Jan- ka Premrla-Vojka iz Divače. V taboru nad Valdoltri je dvajset mladih Poljakov, ki so se vklju- čili v naše taborniško življenje. V treh tednih, kolikor bodo tabo- rili pri nas, si bodo poleg Valdol- tre in okolice ogledali še Koper in njegove zanimivosti, obiskali pa bodo tudi vsa naša obalna me- sta tja do Poreča, grad Socerb, dolino bobrov in Hrastovlje, Skocjanske jame in na povratku Ljubljano.

Pred nekaj dnevi so v taboru organizirali »Poljski dan«. Dnevni red in program tabornega živ- ljenja je bil tak, kot ga imajo harzerji na svojih taborih, tudi »kuhinja« je bila poljska. Pri več- černem tabornem ognju pa so programom sodelovali poleg har- zerjev še taborniki iz Divače, Pivke in Postojne.

Ves tabor je že počival, le stra- ža je bedela. Malo pred polnočjo pa je nočni alarm zbudil tabore- če. Kaj se je zgodilo? Ali je kdo napadel tabor? Ne. Izvedli so nočno vajo. V nekaj minutah so taborniki in harzerji stali v zboru v popolnih krojih. Kolona je za- pustila tabor in na nekaj sto me- trov oddaljenem prostoru so har- zerji prižgali ogenj, ob katerem so svojim gostiteljem razdelili da- rila, nato pa so se vsi skupaj vrnili v tabor.

I. P.

S»Pohorjem« po morju okoli sveta

Mirno morje in občutek, da se vramo domov, sta nam pomagala pre- ganjati čas. Približevali smo se Ka- liforniji. Vreme je postalo prekrasno. Vedno več ladij smo srečavali. Vplu- li smo v zaliv in se približevali pom- olu, kjer naj bi napolnili tanke z gorivom.

Pristanišči Wilmington in San Pe- dro sta pravzaprav morski poti za Los Angeles. Ladij je vedno veliko in promet je zelo živahen. Tudi tu- kaj so nas pričakovali naši izseljen- ci, največ Dalmatinci, ki se bavijo z ribolovom. Ogledali so si ladijo, spraševali kako je pri nas in odvedli znanca na ogled mesta.

Odpejali smo se v Los Angeles. Mesto se razteza v nedogled in v- nemogoče je, da bi si ga ogledali v

Piše Danilo Kalc:

enem samem popoldnevu. Vsakdo, ki pride v Los Angeles, si hoče ogledati Hollywood. Povzpeli smo se na hrib nad njim. Odprl se nam je pogled na del tega mesta, na ateljeje in vile raznih igralcev in bogatašev. Zvečer smo se povzpeli na Long Beach. Kamorkoli je segel pogled, povsod je bilo morje luči in migljajočih svetlobnih reklam. Pod nami so se vile dolge kače — to so bila vozila na tako imenovanih freeway — to so enosmerne ceste, kjer ni nobenih križišč in kjer lahko voziš z najbolj divjo hitrostjo.

Zjutraj smo odpluli in se kmalu znašli na odprtem morju. Vedno bolj je pritiskala vročina. Pripluli smo pred ustje Panamskega prekopa. Uvr- stili smo se v konvoj in zapluli v prekop. Ladijski pilot, po rodu Ameri- kaneec, je vodil ladijo do prve za- pore. Premični most se je odprl in se takoj za nami spet zaprl, prav ta- ko tudi vrata zapore. Voda se je pri- čela dvigati. Ko smo se dvignili do gladine naslednjega bazena, so se vrata odprla in mali vlačilci so nas potegnili naprej. Dvignili smo se do gornjega jezera in zapluli po njem. Občudovali smo pokrajino ob preko- pu. Na obeh straneh je pravcati pra- gozd in le na nekaj mestih so po- stavljene nadzorne postaje.

Vodilno osebje sestavljajo večinoma Amerikanci, medtem ko so privezo- valci in njihovi pomočniki domačini. Med njimi je precej panamskih In- diancev.

Na atlantski strani smo se spustili v morje, se oskrbeli s hrano in na- daljevali vožnjo. Pluli smo mimo Ku-

be in se zasidrali pred Bahamskimi otoki v pristanišču Freeport. To je angleška posest, ki jo sestavlja mno- žica koralah otokov, od katerih pa je le del naseljenih. Ker je pristani- šče šele v izgradnji, vkrcavajo gorivo na odprtem morju, preko posebne cevi, ki je na morju pričvrščena na velik plovek.

Zapustili smo ta kraj in zapluli v Atlantski ocean. Vreme je bilo ugod- no in Pohorje je veselo rezalo valove proti Angliji. Vmes pa smo morali spet dopolniti zalogo goriva, zato smo se za nekaj ur ustavili na Azorskih otokih. Prvo, kar smo opazili ob pri- hodu v zaliv, je bila velikanska stavba. Ugibali smo, kaj naj bi to bilo, pa nam je pilot povedal, da je tamkaj zapor, v katerem sede pove- čini politični jetniki, ki so na Portu- galskem nezazeleni.

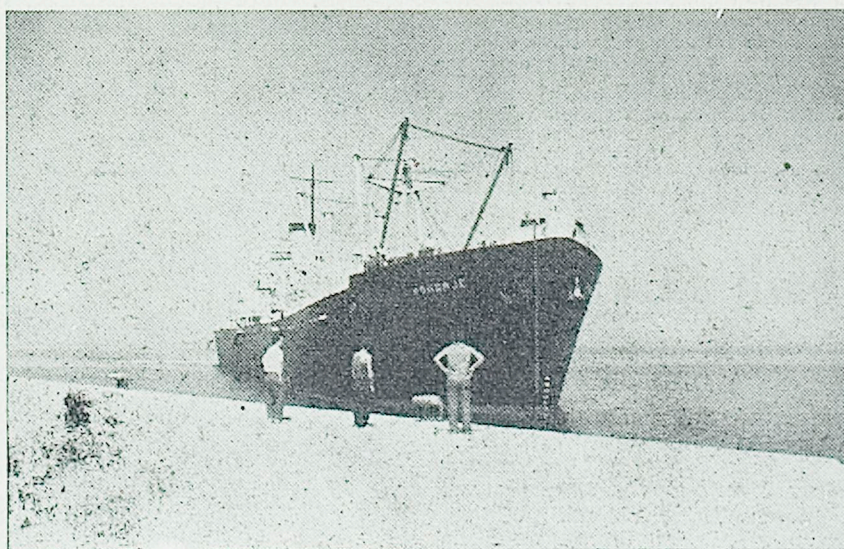
Prvič na tem potovanju nismo sme- li z ladije. Policija, ki je prišla na ladijo, nam ni dovolila izhoda. Opa- zovali smo ljudi, ki so se zbirali in nas opazovali. Bili smo pač nevsak- danji obiskovalci, vendar se nihče od ljudi ni upal spregovoriti z nami niti besede.

Ko smo dobili gorivo, sem dobil do- voljenje, da grem lahko do skladišč z gorivom. Vodnika sem prosil, naj me odpelje v mesto. Zavila sva v predmestje, ker se v mesto ni upal. Tod so bile ob morju nanizane skromne hišice. Vodič je bil nestrpen in morala sva se vrniti, da bi se po- licejcu na ladiji ne zazdel ta izostanek predlog.

Medtem ko je bil na ladiji le en policaj, sta ob njenem boku stražila dva in pažila, da bi se nam kdo od ljudi preveč ne približal. Sele ko smo se začeli od mesta odmikati, nas je policaj zapustil.

Točno petdeset dni potem, ko smo zapustili Kanado, smo prispeli pred angleško pristanišče Avenmouth. Mo- rali smo počakati na plimo, ker dru- gače ni mogoče vpluti skozi kanal v pristanišče. Delavci so že čakali in »ovor, ki smo ga imeli na ladiji že več kot dva meseca, je počasi odha- jal na kopno.

Avenmouth je pristanišče Bristola. Promet je velik. Ladije prihajajo in odhajajo, razne naprave pomagajo pri vtovarjanju in raztovarjanju raz- nega blaga. Poseben oddelek je na-

Po sedmih mesecih in pol je p/l »Pohorje« zaključila svojo pot okoli sveta in minul teden pristala v Kopru (na sliki), nato pa po izkrcanju nekaj bombaza odplula na Reko. Ko opravi še v Trstu in Benetkah, pride v teh dneh na desetdnevno redno popravilo v piransko ladjedelnico

menjen samo za manipulacijo z žiti. Veliki elevatorji vsrkavajo žito naravnost iz ladijskega skladišča in ga po posebnih ceveh pošiljajo v skla- dišča. Pred tem pa žito v posebni sušilnici osušijo. Vendar je velik del pristanišča še v izgradnji. Posebno velika bo nova petrolejska postaja, preko katere bo prihajalo gorivo na ladije naravnost iz rafinerije. V me- stu se še sedaj poznajo sledovi nem- škega bombardiranja, čeprav je že precej ruševin pozidanih.

Četudi smo bili še v dveh manjših mestih, v Svansea in Garstonu, sem šele v Liverpoolu videl pravo Ang- lijo. Posebno zanimiv je center, ki je še vedno ostal tak, kakršen je bil pred desetletji, le živahen promet mu daje videz sedanosti.

Za Anglijo so najbolj značilne raz- ne tradicije. Dober poslovni človek bo še vedno oblekel srajco s trdim ovratnikom in si dal na glavo »me- lono« — polcilinder. Prav gotovo je član dveh klubov, od katerih je eden v zvezi s konjskim ali avtomobil- stičnim športom.

Koliko je teh klubov, ne vem, ven- pa, da je v Liverpoolu klub samo- tarjev, samec, velikih ljudi (po po- stavi), majhnih in pritlikavcev, pri- jateljtev ptic in drugih živali. Se- stanke teh klubov imajo navadno ob sobotah, ker v nedeljo vse hiti na weekend. Moram reči, da nas Angle- ži dobro poznajo. Govoril sem z ne- katerimi, ki so bili pri nas. Edina stvar, ki jim ni ugajala, je bila po- strežba v gostinskih lokalih.

Ko so ladijo spraznili, smo začeli natovarjati tovor, ki je bil namenjen prav za Koper. Bili smo veseli, ker bomo po skoraj osemmesečnem po- tovanju pripluli skoraj prav do do- ma. Hkrati s tem pa bo ladija Pohor- je prvič vrgla sidro v koprskem pri- stanišču.

Vožnja do naslednjega pristanišča — Antwerpna — traja običajno tri dni, vendar smo imeli skoraj dvo- dnevno zamudo zaradi slabega mor- ja. Po reki Sheldi smo pluli podne- vi. Promet pomagajo urejevati mo- čni vlačilci.

Pomol, kjer so prej pristajale ladije iz Konga, ni več tako živahen, če- prav vzdržuje isto pomorsko podjet- je še druge proge. Ljudje priznavajo, da se običajno pozna, da nimajo več Konga. Cene so močno poskočile in bržčas se lahko zahvali Antwerpen- samo pristanišču, da je trgovina še vedno živahna.

Pristanišče je dobro urejeno, saj se ves promet odvija ob pomolih, na katerih so pokrita skladišča za razne vrste tovorov. Nad kanalom je vse polno premičnih mostov, ki se odpi- rajo ali zapirajo, ko gre mimo ladija.

Tovor je že na ladiji in zvečer, ko bo spet plima, bomo odpluli.

Brez klavnice bo meso v Kopru cenejše

Vest o tem, da bo Koper kmalu izgubil klavnico, je že prodrla v našo javnost. Vsi vemo, da je preskrba z mesom, posebno s svezim, v Kopru že dlje časa močno šepala. Zaradi razvitega turizma so potrebe, posebno v sezoni, sorazmerno velike, potrošnja pa precej povečuje tudi bližina meje. Navzlic vsemu pa smo v Kopru plačevali meso draže, kot ga je potrošnik dobival drugod. Koprsko klavnico bodo najbrž že v septembru letos podrl.

Kaj pa nato? Nove klavnice ne bomo gradili. Za gradnjo in opremo bi potrebovali vsaj 400 milijonov dinarjev, nova klavnica pa bi bila nerentabilna. Prodajna mreža se ne bi spremenila, globlje analize pa so pokazale, da je večji del krivde za težave v preskrbi s svezim mesom in mesnimi izdelki v zastareli, nesodobni maloprodaji mesa. Na občini so zato poiskali drugo rešitev, ki je cenejša in bolj gospodarna. Preskrbo z mesom v koprski komunici bo prevzelo eno izmed večjih mesnoindustrijskih podjetij, ki bo sveže meso in mesne izdelke do-

važalo na naš trg s hladilnimi kamioni. Za začetek bo za skladiščenje uporabljalo hladilne naprave v Dekanih. Tako bo v Kopru nastal le obrat, ki se bo ukvarjal z razpečevanjem mesa in mesnih izdelkov.

Sredstva, ki bi jih sicer porabili za novo klavnico, bomo lahko vložili v mesnice. Za začetek bo v Kopru urejena sodobna samopostrežna mesnica, kjer bo potrošnikom ves dan na razpolago dovolj svežega mesa in mesnih izdelkov. Pozneje bi v bližini pristanišča zgradili posebno skladišče s hladilnimi napravami. Obrat mesnoindustrijskega podjetja, ki se bo te naloge lotilo, bo prevzel tudi oskrbo področja proti Pulju in bo lahko kmalu dosegel dve do 2,5 milijardi dinarjev prometa na leto. V samopostrežnih trgovinah, ki jih bo pozneje več, bodo gospodinje lahko kupile sveže meso, svežo perutnino, pripravljena mesna jedila, ki jih bodo doma samo pogrele, ter raznovrstne mesne izdelke, suhe in konzervirane. Obrat v Kopru bo razen maloprodaje prevzel tudi izvoz, seveda v sporazumu z našimi izvozniki, hkrati pa bo odkupoval presežke živinorejske proizvodnje na področju koprške komunice. Razveseljivo je, da se skupno s koprsko komunici o takšni rešitvi pogaja tudi izolska komunica, ki sicer ima sodobno samopostrežno mesnico, pa so lahko doslej potrošniki v njej kupovali sveže meso le ob določenem času.

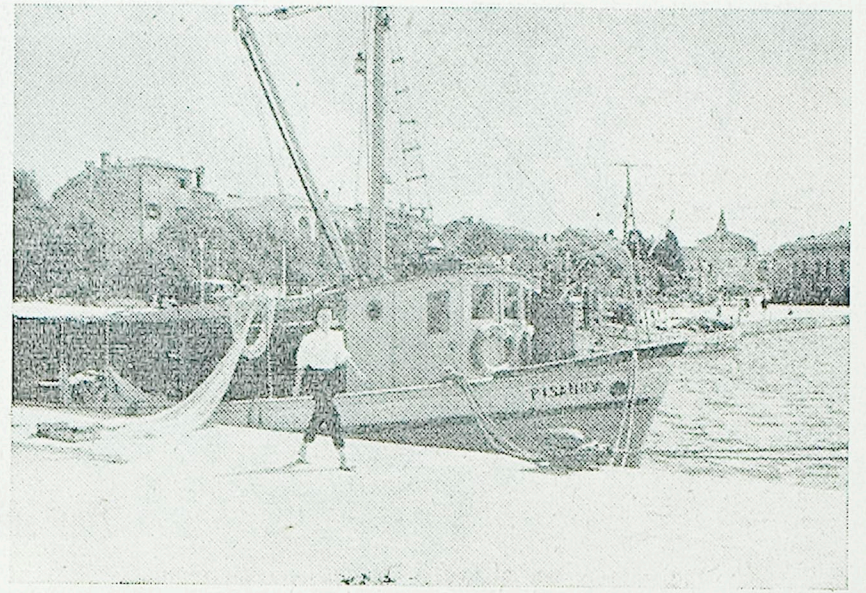
Gospodinjam naj povemo, da bo vprašanje cen rešeno nadvse ugodno. Podjetje, ki bo prevzelo

preskrbo z mesom, bo moralo zagotoviti enake maloprodajne cene v Kopru, kot so v kraju, kjer ima svoj sedež. Suhomesni izdelki na bodo gotovo cenejši, kot so bili doslej. Da ne bi bilo med koprskimi mesarji strahu za zaposlitev, naj povemo še to, da bo novo podjetje vsem zagotovilo delo, za izredne potrebe Kopra pa bo še naprej delovala manjša klavnica. Sicer pa se bodo kolektivni koprskih mesarskih podjetij na bližnjih pogostanjskih z najvišjim ponudnikom sami o vsem natančneje pogovorili.

VREME

od 18. do 25. avgusta

Zaradi močnih depresij nad Atlantikom se bo začelo slabšati vreme tudi pri nas. Najprej bo zajelo deževje Slovenijo in severni Jadran, potem pa vse ostale dele države. Hladneje bo. Pihal bo juhovzhodni veter.

Izolski ribiči podjetij Riba in Delamaris uspešno izkoriščajo sedanji mrak (dunin mlaj) in hitijo z ulovom, da bi izpolnili postavljeni plan ali ga celo presegle. Ribiči podjetja Riba računajo, da bodo v tem mraku, če se le ne bo pokvarilo vreme, ulovili okrog 20 vagonov rib, medtem ko Delamarisovi predvidevajo vsaj 15 vagonov ulova. Na sliki: izolska »Pisanica« čaka ob pomolu v Poreču na večerni lov

LETOS NAD OSEM TISOČ DOLARJEV ZA LOV NA KOPRSKEM

Več kot samo materialna korist

Ugoden razvoj lovnega turizma v loviščih družin koprške lovske zveze — Gospodarska politika po načelu: »Iz lovišča za lovišče!« — Izreden pomen prijateljskih stikov s tujimi lovskimi turisti

Lovske družine koprške lovske zveze postajajo zaradi svojih bogatih lovišč vse bolj privlačne za tuje lovskoturiste, ki kažejo vsako leto več zanimanja za lov pri nas. Lani so inozemci vplačali na račun lovne takse v loviščih koprške zveze štiri in pol milijona italijanskih lir ali 7260 dolarjev, medtem ko bo ta vsota v letošnji

lovni sezoni narasla na nad pet milijonov lir ali nad 8000 dolarjev. Ta sredstva predstavljajo neblagovni priliv deviz in se stekajo na poseben račun pri Lovski zvezi Slovenije. Nekaj manj so tuji lovci vplačali za lov v Gorici in Postojni.

Se več kot sama materialna korist lovnega turizma pa so koristni stiki tujih lovcev z našo stvarnostjo nasploh in socialističnimi odnosi tudi v lovstvu še posebej, kar zapišča spriču neurejenih razmer na tem področju posebno v Italiji izreden vtis pri gostih iz tujine. Mirno lahko trdimo, da je prav zato lovni turizem na način in v pogojih, kakršne imajo lovske zveze Koper, Gorica in Postojna, izrednega pomena za zblíževanje in prijateljske odnose s sosednim državnim področjem.

Z lovničkim turizmom pridobljena sredstva uporabljajo lovske družine samo v gojitvene namene: za opremo lovišč s potrebnimi napravami, za nakup žive divjadi za nasaditev ali osvežitev krvi in za ureditev čuvajske službe, kar je pogoj za izvajanje lovnega turizma in dobro gospodarjenje nasploh. Po vseh lovskih družinah sloni gospodarska politika na načelu: »Iz lovišča za lovišče«. Da je upravljanje dobro in skrbno,

pa najbolje pričajo polna lovišča divjadi, katere stalez bo treba pri nekaterih vrstah in na nekaterih področjih že gospodarno omejevati. rb

NOVI ŠPIDENTISTI OBLO

Komisija za štipendije pri ObLO Postojna je na seji v petek podelila 23 novih štipendij za študij na visokih, višjih in srednjih strokovnih šolah. S tem se bo število štipendirancev ObLO Postojna povečalo na skupnih 72.

Obvestilo

Časopisno založniško podjetje »Primorski tisk« obvešča starše, da ima v svojih poslovalnicah v Kopru, Izoli, Piranu, Portorožu, Postojni, Sežani in Ilirski Bistrici na zalogi vse šolske potrebščine in šolske knjige za letošnje šolsko leto.

Staršem priporočamo, naj bi že sedaj nabavili šolske knjige in potrebščine v naših poslovalnicah, da se tako izognejo preveliki gneči v prvih dneh pouka v novem šolskem letu.

NAPREDEK PROMETA V KOPRSKI LUKI

Svet za morske luke Zveze prometne zbornice je objavil podatke o prometu naših luk do konca meseca maja 1961 v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta. Po teh podatkih je znašal promet vseh naših luk 3.965.000 ton, lani pa 4.215.000 ton. To zmanjšanje, ki znaša približno 250.000 ton, gre predvsem na račun zmanjšanja izvoza, razvoza in tranzita, do čim je bil lokalni promet med posameznimi domačimi pristanišči nekaj večji od prometa v prvih petih mesecih lanskega leta.

To zmanjšanje prometa nasproti lanskemu letu ni nič izrednega, ker je luški promet podvržen nihanju prekomorske blagovne izmenjave. Tako kaže promet naše glavne uvozne, izvozne in tranzitne luke Reka velike razlike med posameznimi letnimi obdobji, čeprav je osnovna tendenca stalno naraščanje njenega prometa.

Vendar nam kaže zgoraj omenjeno poročilo nekaj, kar je značilno za razvoj koprške luke.

Nasproti lanskemu letu (od januarja do maja) se je letošnji promet zmanjšal na Reki (ca. 140.000 ton), v Šibeniku (42.000 ton) in v Splitu (24.000 ton). Med lukami na Severnem in Srednjem Jadranu je bil do konca meseca maja povečan promet samo v Kopru in sicer od lanskih 77.000 ton na 105.000 ton. Glavni delež tega povečanja je odpadel na mednarodni promet (izvoz, uvoz in tranzit), ki se je povečal za 26.000 ton in le v manjšem obsegu na promet blaga z malimi obalnimi ladjami (2.000 ton več kot lani). Kot je bilo že objavljeno, se je promet koprške luke prve dni meseca avgusta že dvignil s 143.000 tonami nad celotno lansko realizacijo.

Nagla rast prometa koprške luke je nekaj povsem naravnega. Na Severni Jadran gravitira največji del zunanjetrgovinskega prometa naše države s prekomorskimi deželami. V letu 1960 je skoraj polovico tega prometa odpadlo na Reko in na Koper, ker sta obe severnojadranski luki glede na komunikacije z zaledjem v mnogo ugodnejšem položaju, kot luke na Srednjem in Južnem Jadranu.

Pritisk blagovnih tokov na Reko, ki je bila še pred kratkim edina pomembnejša jugoslovanska luka na tem geografskem področju, je povzročil naši prekomorski trgovini mnogo težav, ker so zmogljivosti Reke preobremenjene. Reka ima predal obal za ladje dolge in velike plošbe in slabo mehanizacijo za množične tovore, vrh tega pa sama zastarelost obalnih objektov onemogoča organizacijo pretovora po modernih načelih, ki zahtevajo čimvečjo eksplodivnost.

Zaradi tega je graditev novih luških kapacitet v Kopru nujno vplivala na delno usmeritev prometa na to luko. Pri tem niso tako važne količine, ker je nova koprška luka s svojimi objekti še premajhna, da bi njen promet primerjali z onim v Reki in v Trstu. Važna je struktura koprškega luškega prometa.

V Kopru se pretovarja pretežno kovno blago in les, t. j. blago, ki zahteva posebno skladiščno manipulacijo. Organizacija koprške luke sloni prav na principu, da luka ni samo pretovorno mesto, ampak da je treba vnaprej poskrbeti za kompletno manipulacijo blaga, preden pride v distribucijska skladišča v notranjosti dežele, oziroma do potrošnika. Uspešnost tega načela je prišla do izraza zlasti pri prometu južnega sadja in banan. V lanskem letu je bilo pretovorjenih v Kopru 16.000 ton tega blaga, v prvih devetih mesecih letos pa že 23.000 ton. Te količine, ki predstavljajo skoraj celoten uvoz južnega sadja v našo državo, pomenijo krepko uveljavitev koprške luke na področju specializacije za promet določenih vrst blaga.

Specializacija obal je ena izmed osnovnih zahtev modernizacije luške dejavnosti v naši državi. Napor, ki jih je vložila koprška luka, pomenijo pozitiven prispevek k reševanju problemov prometa v trgovini s prekomorskimi deželami.

DR. K. M.

RES NIHČE NE MARA DENARJA S CESTE?

Po vsej naši obali je bilo in je še videti letos kjersibodi v senci grmovja in drevja postavljene šotore. V glavnem gre za tuje turiste, ki si za dan ali dva pa tudi več postavijo takšen domek, da se izognejo prevelikim hotelskim stroškom.

Ondan sem lezel v hrib po grmovju pod semedelskim gradom, od koder je prekrasen razgled na koprski zaliv in našo okrajno metropolo, ko sem pod seboj nenadoma zaslišal nemško govorico. Avstrijska družina je pospravljala šotor in se namerjala v dolino na cesto. Takole približno je tekel razgovor:

— Ah, Hansel, prihodnje leto moramo priti prav sem spet na počitnice. Kaj ni prekrasno? Kakšni osli smo bili, da smo hodili zapravljati denar v drago Italijo. Prava sreča, da je tirolski spor premagal strah pred komunisti v Jugoslaviji, ki so se nazadnje izkazali kar prijazni ljudje, — je vzgolela široka hišna gospodinja.

— Seveda, Gretchen, kar prav je tako. Upajmo le, da se do prihodnjega leta Jugoslavoani še ne bodo domislili, da bi bilo dobro od tujcev tudi po takih divjih campingih in pod šotori na prostem pobirati turistično takso. Teden dni smo bili tukaj, pa nas nihče niti povahal ni za nobeno reč — oh, če bi imeli pri nas kaj takega, kako bi mi to drago vnovčili...

Tuji so pospravili svojih pet jaje in go mahnil v dolino, ko so se prej še z vzdihom poslovili od prelepega razgleda. Pomislil sem, koliko takšnih šotorov in gostov je bilo samo v Semedeli, in koliko nepobranih dinarjev turistične takse ne bo nikoli prišlo v naše žepce.

Gorazd Morjak

KRATEK POGLED NA PREHOJNO POT V UVAJANJU NOVIH NAČEL GOSPODARJENJA

Med prvimi okraji v republiki

Smernice, ki jih nakazuje daljnoročni gospodarski razvoj za razdobje 1961—65, predvsem pa smernice za demokratizacijo ozioroma razširitev delavskega samoupravljanja, dobivajo v gospodarskih organizacijah koprškega okraja vedno čvrstejšo obliko. Že s površno oceno prvih sedmih mesecev letošnjega leta bomo ugotovili, da so se kolektivi zelo resno lotili nalog, ki jih je narekoval novi gospodarski sistem. Danes v naših podjetjih, kar 70 je takih, že delujejo osnove demokratičnega mehanizma — ekonomske enote. Ne moremo reči, da so povsod zaživele najboljše, ker ponekod še niso prenesli na nje dovolj pristojnosti. So tudi primeri, k sreči bolj redki, da se še niso odločili za primeren način upravljanja v ekonomskih enotah, katere že imajo.

Velik uspeh pomeni ugotovitev, da se pri vžvljanju v novi gospodarski sistem naši kolektivni niso usmerili zgolj v ozko reševanje trenutno akutnih problemov. V pripravljanju osnutkov za notranjo delitev dohodka so razen iskanja meril in razmerij za delitev čistega dohodka in udeležbo neposrednih proizvajalcev pri delitvi proučevali hkrati tudi gospodarski položaj svojega podjet-

ja. Primerjali so svoje težave in uspehe z onimi pri sorodnih podjetjih in ocenjevali dosežke skozi perspektivo gospodarstva v komunici in v FLRJ. Strokovne službe so skupno s komisijami samoupravnih organov opravile zelo veliko. Položaj v večini podjetij je danes jasen, vsi kolektivni pa dobro poznajo pot, po kateri bodo lahko svoje gospodarstvo razvijali in ga krepili. Posebne uspehe so tu dosegli nekateri kolektivni iz kovinske in lesne stroke ter iz prometa.

Razveseljivo je, da so v mnogih podjetjih nova načela gospodarjenja vsebinsko oglobili. Kolektivni so tu že v začetku svoje delo tesno povezali z bistvom sprememb v gospodarskem sistemu in dali v njih prednost temeljnemu vodilom, ki izpopolnjujejo stari sistem delitve dohodka. Najpomembnejša izprememba tega sistema je v ugotovitvi, da kolektivna sredstva ustvarja in jih samostojno deli, pri tem pa sodooloča vsak član delovne skupnosti v podjetju. V nekaterih podjetjih so v začetku akcije poglobili predvsem ekonomske priprave, številnejši del kolektivov pa je le-te vskladil s političnimi. Bili so celo primeri, da so s političnimi pripravami prehiteli ekonomsko tehnič-

ne in v predvidenih ekonomskih enotah najprej rešili vprašanje delavskega samoupravljanja. Velja omeniti, da je k razgibanemu delovanju na področju gospodarskega in družbeno političnega razvoja v naših kolektivih mnogo prispevala tudi organizacija številnih posvetovanj in seminarjev, ki jih je kot konkretno pomoč nudilo politično vodstvo.

V našem gospodarskem razvoju smo prišli do stopnje, ki je zelo pomembna za utrditev socialističnih proizvodnih in družbenih odnosov v proizvodnji. Tu gre za nove, kvalitetnejše družbene odnose, ki morajo omogočiti proizvajalcu njegovo neposredno udeležbo tudi pri delitvi proizvodov njegovega dela. Na kratko, gre za subjektivne sile v naših kolektivih, za učinkovito in pravočasno mobilizacijo proizvajalcev za sodelovanje pri določanju političnih in ekonomskih osnov, ki bodo osnova gospodarstva v podjetju, pa tudi v komunici kot širši skupnosti. Ne smemo pozabiti, da vsaka pravica nosi kot logično posledico tudi dolžnosti. Zato so vse razprave že takoj v začetku poudarjale pravice, hkrati pa tudi dolžnosti in nemajhno odgovornost proizvajalcev, ki morajo, ko svoje proizvode delijo, skrbeti za

čim gospodarnejše uporabljanje družbenih sredstev.

Uresničenje obojega je v največji meri odvisno prav od družbenih odnosov. Prenos samoupravnih pravic na neposrednega proizvajalca je zato osrednja naloga v sedanji razvojni stopnji. Proizvajalci morajo sodelovati že v pripravi na prevzem samoupravnih pravic, kot so na primer razdelitev podjetja na ekonomske enote, izdelava raznih pravilnikov in poslovnikov ter podobnega. Njihove pristojnosti pri odločanju o proizvodnji, o ustvarjanju in delitvi dohodka in o vsem, kar nastaja v skupnosti proizvajalcev v podjetju, bodo toliko večje in toliko lažje in hitreje jih bodo dojele, kolikor bolj bodo izraz njihovih želja in pobud. Teža razprave na posvetovanju, katerega so se udeležili zastopniki 120 družbenih organizacij in organov samoupravljanja ter strokovnih služb iz 42 podjetij, se je prav zato največ vrtela okrog teh vprašanj.

Večina udeležencev je v konkretni razpravi na posvetovanju na osnovi dosedanjih izkušenj v kolektivih menila, da za ustanovitev ekonomskih enot ni potrebna neka dokončna računsko tehnična opredelitev le-teh. V vseh kolektivih so z ekonomskimi enotami, ki so jih osnovali po startnih osnovah, ki so bazirale na izračunih in podatkih prejšnjih obdobij ali samo preteklega leta,

(Konec na 6. strani)

Tako je v teh dneh vsak dan na piranski »Punti«

PREDLOG V RAZMIŠLJANJE PRISTOJNIM ZA PROMET

Precej bi dosegli že z omejitvijo hitrosti

Okrog vprašanja ureditve prometne varnosti na tako imenovani »cesti smrti« od križišča Ankaran proti Izoli in Sečovljam

Organi za varnost v cestnem prometu že dolgo postavljajo na dnevni red ureditev tega problema na tako imenovani »Cesti smrti«, ali kakor že pravi ljudska govornica odseku naše istrske magistrale med križiščem pri Ankaranu in križiščem nad Portorozem in še dalje proti Sečovljam. Dramatiziramo (in tudi res je dramatičen) položaj na tej cesti posebno ob dežju in ugibamo, kako bi cesto razširili, kako bi

tako ali drugače rešili neprevidne vozače.

Prav je, da vztrajamo in poiščemo sredstva in materialne možnosti za dokončno ureditev tega problema, kakaj v najboljšem primeru bo trajalo še nekaj let, preden se bomo lahko pohvalili, da smo rešili ta gordijski voz. Ze takoj pa bi bilo treba misliti na nekaj drugega, kar je prav tako lahko občutna pomoč v tej zadevi — namreč omejitve hitrosti vozilom na določenih nevarnih odsekih, kakor tudi preprečevanje. Drugod po svetu imajo tudi na najširših cestah omejeno hitrost na 50 km, če je to potrebno.

Le roko na srce in priznajmo, da je bila tudi pri nesrečah na omenjenem odseku te ceste za botro neprevidna vožnja in prevelika hitrost. Nekaj prometnih znakov, postavljenih na najnevarnejša mesta, se bo hitro rentiralo in povrnilo skupnosti v

obliki prihranjenih življenj in materiala, ker sem prepričan, da bi bil ta ukrep zelo primerna oklada posebno za nedisciplinirane voznike motornih vozil.

Rastko Brađaška

O CESTI SLIVJE—TATRE

Film »Cesta dolga leto dni«, ki smo ga te dni gledali v Hrpeljah, je lahko marsikoga spomnil gradnjo ceste Slivje—Tatre, ki podaljšuje že v tretje leto. Občinska mladinska organizacija si je v svojem letošnjem delovnem programu zadal nalogo, da bo organizirala brigadni sistem nadaljevanja in dokončanja graditve te ceste, pa ni opaziti kakega gibanja v tej smeri. Kar zavidamo mladincem, ki so v višinskem delu sezanske občine opravili letos tako pohvalno akcijo pri gradnji ceste Vrabče—Štjak. Ali je bilo pri nas premalo pobude s strani drugih organizacij?

-va-

PROBLEM AVTOMATSKE TELEFONSKE CENTRALE V KOPRU

Zakaj v nedogled samo obljube?

Telefon je sodobno komunikacijsko sredstvo, ki nam pristiže čas. Zato smo pač upravičeno nestrpni, če ne moremo dobiti zveze. Zadnje čase to bridko občutijo Koprčani, najbrž pa tudi telefonistke na koprski pošti, ki morajo pogoltniti marsikatero opazko. Telefonska centrala je premajhna, njena frekvenca je popolnoma zasedena in niti zdaleka ne zadošča več potrebam. Vrh vsega je še polavtomatska. Nova, večja avtomatska telefon-

ska centrala pa se nam že dve leti izmika kakor privid oaze žejnemu beduinu v puščavi. Vprašujemo se, zakaj?

Najprej nam je bila nova centrala obljubljena že lani, montaza pa se je zavlekla kar za leto dni. Iskra iz Kranja je montirala

doslej le lokalni del nove centralne. Medkrajevnega, kot je slišati, v Iskri ne delajo. Obljubljeno je bilo, da bo nova centrala stekla do konca junija letos. Zdaj smo že v avgustu... Ljudje se pomenkujejo: »Ne verjamem, da takšen obrat, kakor je Iskra, ne bi mogel v šestih mesecih izdelati centralne za Koper.«

Novo PTT podjetje Koper je prizadeto pri dohodkih, saj številni interesi ki bi plačali naročnino, težko čakajo na novo centralo in telefonski aparat. Če pristejemo še škodo, ki jo slabo telefonsko omrežje zaradi nepotrebnih izgub časa povzroča gospodarstvu, če samo omenimo pomen hitrih zvez za turizem, ki je na Koprskem pomembna gospodarska panoga in pridenemo k temu še bližino meje, smo res začudeni pred vprašanjem, zakaj koprška ATC še ni montirana. Morda smo začudeni še posebej zato, ker je Iskra, medtem ko mi ponižno čakamo, montirala že vrsto enakih in podobnih central drugod, nrecij izmed njih pa je bilo najbrž naročenih pozneje kot naša.

KOPALNICA V ROKAH DRUGIH
Stanovanjska skupnost Postojna prevzema s 15. avgustom od Zavoda za komunalno gospodarstvo »Mestno kopalnico« na Tržaški cesti v Postojni. Odslej se bo cena za enkratno kopanje povzpela od dosedanjih 65 na 115 din. Dvig cene pa pojasnjujejo z nujnostjo prehoda na rentabilno poslovanje. (ma)

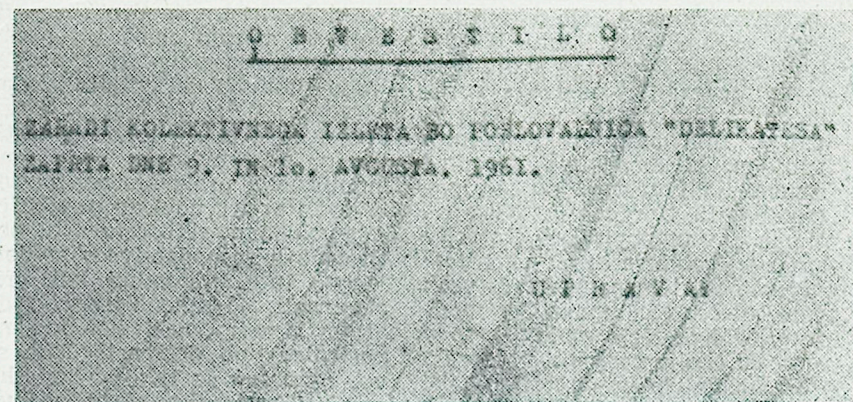
TURIZEM SKOZI KOZINO
Še vedno je močan promet tujcev skozi Kozino. Radi se ustavljajo pred restavracijo na križišču, se okrepčajo, nekateri tudi prespijo, nakupijo to in ono v trgovinah in trafikah, povprašujejo po tem in onem in potem odhitijo naprej proti morju.

Podoba pa je, da je pričelo upadati število izletnikov na Slavnik zaradi »pregostoljubnih« razmer v Tumovi koči. Škoda!

Zaradi dopustov in vročine vlada v juliju in avgustu v Hrpeljah zatišje. Le Avto-moto društvo je živahno oblegano od kandidatov za bodoče šoferje. J. Ž.

ODKUP SENA
Kmetijska zadruga je te dni v glavnem zaposlena z odkupom sene. Voz za vozom ga dovažajo kmetje. Letos ne bo pomanjkanja krme, čeprav so ostale nepokošene še velike površine. Zadruga nima prostora za skladiščenje odkupljene sene, pa tudi plisanje postaja problematično. Železnica nima dovolj vagonov na razpolago. Nastaja zastoj v odpremi sene. Potrebno je razviti vso iznajdljivost, da se zadruga izogne škodi, ki jo utegne povzročiti sprememba vremena.

Druga zadrega je pri mlačvi žita. Trenutno baje obratuje ena mlatilnica v vsej občini. Ker ne more v vsako vas posebej, je potrebno dovažati snodje in odvažati zrno in slamo na velike razdalje, kar povzroča znatne stroške. Vse to in k temu še skrb za pravočasno spravilo pridelka je vzrok, da te dni po mnogih vaseh pojejo cepci po starem načinu.

Zloglasno »Obvestilo«, ki je povzročilo toliko hude krvi v Postojni in med potniki iz vse Slovenije

V Padni so veseli novih luči

Vas Padna v občini Piran je po velikem pričakovanju končno dobila javno razsvetljavo. V vasi je postavljenih sedem javnih luči, ki so vaščanom v veliko zadovoljstvo.

Obnovljena je bila tudi napoljva luči v zaselku Orešje pod Padno, ker je bila stara zelo slaba in nevarna.

Ob zaključku del pri omenjeni elektrifikaciji je 5. avgusta Krajevni odbor Padna riredil majhno slovesnost. Ob tej priliki se je predsednik Krajevnega odbora tov. Pribac Ivan zahvalil predstavnikom občine Piran, podjetju Elektro-Koper in delavcem za razumevanje in pomoč, saj je Padna dobila javno razsvetljavo.

ki ji je bila res nujno potrebna. Poleg tega pa v nočnih urah daje lepši videz okolici, saj se vas nahaja na lepo vidnem kraju.

NOVA PRAVILA V »GRADNJA«

V gradbenem podjetju Gradnje v Postojni so sestavili osnutek novih pravil podjetja, ki so sedaj v razpravi v delovnem kolektivu. Z novimi pravili bodo uzakonili upravljanje po ekonomskih enotah in med drugim razmejili odnose med EE in centralnim delavskim svetom.

Takole je bilo v Piranu minulo nedeljo, ko ni bilo električnega toka pri frizerju in je moralo radodajno sonce s svojo razpisno toploto prisiliti na pomoč

POSTOJSKI TURISTIČNI PROBLEMI

Upravni odbor Turistično-olepševalnega društva Postojna je na zadnjem sestanku analiziral gospodarsko dejavnost društva v prvih sedmih mesecih letošnjega leta. TD je zabeležilo vidne uspehe predvsem pri urejanju campinga pri Pivki jami, medtem ko je na ostalih področjih njegove dejavnosti še vrsta pomanjkljivosti. Upravni odbor se je zedinil, da bo v pripravah na turistično sezono 1962 med drugim nujno urediti predvsem naslednje: odpretj v Postojni turistično pisarno, povečati zmogljivost campinga od sedanjih 22 na vsaj 50 ležišč v weekend hišicah, urediti cestne priključke v Pivki jami, predati tamkajšnje gostišče turistični dom« enemu izmed postojnskih gostinskih podjetij itd. Vodstvo Turistično-olepševalnega društva je hkrati predlagalo, naj ObLO Postojna ustanovi čimprej posebni svet za turizem.

KAJ PRAVIJO DRUGOD

Primerke NOVICE

MOST NA SOČI BREZ JEZERA
V okviru rednih remontnih popravil hidromehanskih naprav na jezcu v Podsedlu in naprav v hidrocentrali Dobljar so morali pred dnevi izprazniti umetno jezero Most na Soči. Odkleto je okrog 9 milijonov kubnih metrov vode. Most na Soči bo brez jezera do 25. avgusta. To je že odvrnilo nekatero turistaribičje, ki so se nameravali nastaniti na Mostu na Soči.

DOLENJSKI LIST

OBISKOVALCI SPOMENIKA V ZUŽEMBERKU

Krajevni odbor Zveze borcev v Zužemberku sporoča vsem izletnikom in drugim obiskovalcem Suhe krajine, da je novi spomenik na Cvibljju dostopen iz Zužemberka tudi z avtomobili in avtomobili. S trga v Zužemberku vas popelje nova cesta tik do vnožja veličastnega, 24 metrov visokega obeliska iz aluminija in marmora. Le nekaj minut vožnje, pa boste tik pod spomenikom, katerega si je vsekakor vredno ogledati prav od blizu.

nomurški vestnik

NOVI NASADI V GLOBOKI

Kmetijska zadruga »Kmetovalca« Ljutomer je začela z organizirano obnovo sadovnjakov in vinogradov na območju Globoke ter sadovnjakov v okolici Radoslavca. Doslej je vzela na območju Globoke v zakup za 10 let že kakih 10 hektarov površin. Od tega je uredila dva hektara sadovnjakov ter prav toliko vinogradov terasnega sistema. Ker so težave s krediti, obnavlja zadruga te površine z lastnimi sredstvi. Predvidoma bo vzela v zakup na tem območju še kakih dvajset hektarov površin, ki jih bo postopoma urejala v sodobne sadovnjake in vinograde.

celjski tednik

SPET NA ZVEZNO AKCIJO

V sredo dopoldne je iz Celja kmalu po deseti uri odpotovala tretja celjska mladinska delovna brigada Karla Destovnika Kajuha. Sestavlja jo okrog 120 srednješolcev, ki bodo na avtocesti ostali do začetka septembra. Brigadirji se bodo nastanili v Vladičkem hanu v naselju Paja Marganovič.

pismo uredništvu

Tovariš urednik,

Večkrat me pot povelje skozi Postojno. Tudi zadnjič sem se za hip ustavlil v mestu. Bilo je 9. avg. popoldne. Dan je bil vroč. Po dolgi vožnji iz Pulja bi se tako meni kot drugim potnikom prilegel kozarec malinovca — in kot nalašč je takoj ob avtobusni postaji bife. Na moč pa smo bili presenečeni, ko smo na vratih Delikatese zagledali takšen napis:

»Zaradi kolektivnega izleta bo poslovalnica Delikatese zaprta dne 9. in 10. avgusta.« Spodaj je bila štampiljka in nečitljiv podpis.

Sredi največje turistične sezone napravi kolektiv — kolektivni izlet! Mar je to mogoče, so se spraševali ljudje? Kaj bi bilo, če bi podobno napravili tudi poštarji, železničarji, vozniki avtobusov, natakarji?

Menim, da zasluži ta primer več kot javno grajo. Jaz in številni potniki pa bi radi izvedeli,

kako bodo prizadeti iz Postojne opravičili ta svoj postopek.

A. S. Ljubljana

MALA POSTOJSKA KRONIKA

Kam z avtomobili, to je vprašanje, ki so si ga v zadnjih tednih nešteto krat zastavljali oskrbniki parkirnega prostora pred vhodom v Postojnsko jamo. Do osemdeset, sto in kakšen dan še več vozil je zares težko strpati na parking, ki ima vrsto nepotrebnih vijug in lepotnih nasadov. Toda čeprav je parking nov, ga bo potrebno kmalu razširiti, kajti tujci so bili prisiljeni že letos parkirati vozila na cesti med jamo in Velikim otokom.

Delavci Zavoda za komunalno dejavnost v Postojni so v soboto končno le pokrpali največje okvare na asfaltu mestnih trotoarjev, ki so nastale že zgodaj spomladi ob vzemljevanju električnih vodov. Postojnske ulice so kljub temu, da smo na višku turistične sezone, žal tako zapuščene in kampanjsko negovane, kot že vrsto let!

Prelepe počitnice na morju so pred dnevi potekle tudi postojnskim tabornikom iz odreda »Kraški viharniki«. Na Debelem rtiču pri Ankaranu so letos taborili v dveh skupinah, najprej 64 in v zadnjih dvajsetih dneh še 35 tabornikov. Počasi gredo h koncu tudi letni dopusti desetih in desetih delavcev in uslužbencev postojnskih delovnih kolektivov, ki so se kopali v letovališču postojnskega LIV v Vodcah pri Sibeniku.

Delovni kolektiv Tovarne mesnih izdelkov v Postojni si ta mesec že tretjič zapored deli osebne dohodke po delu. Celotno maso ustvarjenih osebnih dohodkov namreč najprej razdele na ekonomske enote — te pa jo potem razdelijo proizvajalcem. Kot pravijo, je nov sistem delitve sprožil v TMI vrsto pozitivnih družbeno-ekonomskih premikov tako v pogledu nadaljnje rasti produktivnosti dela kot izboljšanja notranjih odnosov v kolektivu.

A. Miklavčič

NEKAJ MISLI O DRUŽABNEM ŽIVLJENJU NA VASI

Na Baču, na Pivškem:

„Včasih je luštno blo...“

»Včasih je lušno blo, zdaj pa ni več tako...« In zakaj? »Premalo nas je,« pravijo na Baču. Premalo? Ni govora! Ob plesiščih, na primer, je vedno gneča. Kaj če bi rekli, da je premalo dobre volje? Najbrž bo tako. In da potrebujejo nekoga, ki bi imel nekaj kubikov energije in odločnosti, da jih bo iz monotono pripravil do prvega koraka? Naprej bo morda šlo. Končno pa bodimo pravični in povejmo, da je prvi korak že storjen. Začeli so pri odbojki. Sestavili so moško in žensko ekipo. Pred dnevi so nabavili celo lične drese in copate. »Da bodo imeli večje veselje,« pravijo v sindikalni podružnici Javora na Baču, ki je prispevala denar. Sicer so že lani sodelovali v tekmovalju med obrati Javora in dosegli drugo mesto. Brez posebnih treningov, prosim! Sedaj pa so začeli trenirati zares. Spomladi so si uredili igrišče v »bubendolu«. Ovir torej ni. Ščasoma pa bodo začeli misliti tudi na kakšno drugo športno panogo.

Tako mladina Javora. Kaj pa ostali? Tako — tako. Slabo. Ampak včasih res ni bilo tako. Pred leti so imeli prosvetno društvo »Miroslav Vilhar«. Bila je to dramska skupina — in zelo uspešna. Ne moremo trditi, da je imela velike talente, pa saj ni imela velikih ambicij. Uprižarjala je priljubljene ljudske igre, predvsem Flinčgarjeve, in z njimi gostovala tudi po drugih krajih. Povsod so jih lepo sprejeli in povsod so jim ob slovesu želeli: »Pridite še!« Po tem pa se je nekje zataknilo, nihče ne ve kje, in »Miroslav Vilhar« je ponovno umrl. Mladini iz Zagorja se je menda zasmilil, kajti vzdignila ga je iz groba in z njegovim imenom ovekovečila svojo prosvetno skupino. No, potem so bili tu še pevci. Ampak: pevci! Imeli so svoj zbor, zborovodjo, mnogo dobre volje in glasove, da bi jih bil marsikdo vesel! Ni jim bilo težko po trdem delu zvečer se zbrati in vaditi. Uspehi so jih

spodbujali. Potem je menda najprej zmanjkalo zborovodje, nato dobre volje, zbor je razpadel, glasovi pa so ostali. Se danes jih lahko slišite — posebno ob nedeljah — pri »Jožetu« ali pri »Micki« pri kozarcu dobrega (ali slabega) vina. Tudi na oddajah »Pokaži, kaj znaš« so že mnogokrat nastopali in sicer na Pivki in v Ilirski Bistrici in povsod so zasedli drugo ali tretje mesto. Če bi pa vadili...

Končno imajo tudi Prostovoljno gasilsko društvo. Priznati moramo, da je še najbolj »stabilno«. Gradili bodo nov gasilski dom, pridno vadijo tudi mlade pionirke, da se ni bati za naslednike, nastopajo na gasilskih tekmovaljih...

Pa ni to morda premalo? Življenje postaja nekam monotono, skoraj dolgočasno. »Hvala bogu,« pravijo, »v nedeljo imamo vsaj kino v Knežaku.« Edino motorizacija jim nekako »stoji pri roki«. Dirke z gilerami, vespami, lambretami in mopedi vseh mogočih kubatur so jim, kaže, čudovit užitek. Jasno: pri tem niso varni pred njimi ne hišni vogali, ne ljudje, da o kokoših sploh ne govorimo: v najslabšem primeru pridejo pač v lonec za juho in to ni tako slabo.

»Te mularije z motorji je vsak dan več,« pravijo starejši in se križajo za njimi. Res, ampak še vedno so v manjšini. Večina pa, ta večina si želi biti njim enaka.

»Končno,« se bodo jezili Bačani, »ali je vredno toliko o tem pisati? Saj tako je skoraj povsod po vaseh.« Zal, res. Tudi v Knežaku ni dosti boljše, morda nekoliko v Zagorju, da o manjših vaseh na Pivškem ne govorimo.

In da bo drugače? Dobre nasvete dajati je tako težko. In vendar je treba najti nekaj, s čimer se bo mladina v prostem času lahko zaposlila. Javorovci so torej začeli z odbojko. Dobro, ampak vsi niso športniki. Ali ne bi ostali poskušali — Jovo na novo — s prosveto? Z dramsko skupino? Če so jim Zagorci prevzeli ime, to še ni najhuje. Naj začne nova skupina z novim imenom novo življenje! In kdo bo vodil? Saj je v vasi nekaj mladih, ki študirajo po raznih solah in ki so že doštudirali. Gotovo bi prav ti radi pomagali, samo pritegniti jih je treba k sodelovanju. Potrebni je tudi nekaj denarnih sredstev, kajne? Hm, kako bi bilo, če bi denar, pridobljen z vrtno veseliko, uporabili v kakšne boljše namene in ne samo za pijačo? Premisliti je treba!

V prejšnji številki lista smo poročali o razstavi del akademskega slikarja Franca Zeleznika in amaterja Smiljana Rozmana v Portorožu. Na sliki je tamkaj razstavljena olje Franca Zeleznika »Ribiške barke v Izoli«

Kritika in pohvala letošnjega turizma

Naše obmorsko turistično ozemlje je boleha zlasti tudi na pomanjkanju sprehodnih in izletniških gostiln; kolikor jih je, pa po veliki večini ne zaslužio svojega imena. O tem je bilo v našem tisku že veliko govora. Po dolgih prizadevanjih smo dosegli letos vsaj to, da je stalno in dobro

oskrbovana restavracija na gradu Socerbu, zato je tudi deležna znatnega obiska s strani naših in tujih obiskovalcev. Če so obiskovalci zadovoljni s postrežbo, pa niso tako z ostalim. Predvsem se avtomobilisti pritožujejo nad cestno, še posebno nad zadnjim delom od vasi do gradu. Letošnja popravila položaja niso izboljšala.

vozil, se pritožujejo, da ni javnih motornih vozil, ki bi jih vozila na Socerbu in v Hrastovlje. Kak manjši avtobus, ki ni treba, da je ravno najodobnejši, bi nemara le lahko vozil vsaj ob nedeljah in praznikih redno na te postojanke in nazaj, zlasti še, ker ob nedeljah in praznikih na nekaterih stranskih avtobusnih progah ni prometa.

Prav tako prihajajo s strani turistov kritike nad cesto, ki vodi do farne bobrov in tiste do Hrastovlj z znamenitimi freskami, ki zanimajo mnoge domačine in tuje. Stavljeno so predlogi, naj bi vnesli tudi v dokončni petletni načrt ObLO Koper ureditev omenjenih, turistično pomembnih stranskih cest. Zeleti bi bilo, da se to zgodi in da načrt tudi čimprej uresničimo in ne čakamo šele na leto 1965. Po ureditvi ceste od Šmihela proti Preddvoru naj bi bila naša prva cestna naloga. Po cesti in vsaj okrepčevalnici pa kliče še najlepša izletna točka v neposredni koprski okolici — hrib Markovec z lepim in obsežnim razgledom. Turisti, ki se potrudijo peš po slabih poteh na vrh, nas na to opozarjajo s pripombo, da ne zhamo izkoristiti svojih lepih možnosti.

Stalne pritožbe slišimo dalje na račun nekaterih naših gostiln, zlasti tudi ob prometnih cestah, po katerih vozijo tisoči avtomobilov in drugih motornih vozil. Pritoževalci kritizirajo slabo, večkrat ciknjeno ali drugače neokusno vino, pomanjkanje celo hladnih jedil ali njih slabo kvaliteto in ne malokje zanemarjenost lokalov in gostilniških vrtov, kjer jih sploh imajo. Mislimo, da bi morala tu biti kontrola sanitarne in tržne inšpekcije malo pogostejša in strožja. Ugled našega turizma, za katerega dosti žrtvuemo, zahteva, da napravimo temeljit red.

Mnogi turisti, ki nimajo lastnih

KRVODAJALCI

- Krvodajalci, ki so se prijavili v Izoli 31. julija letos:
- GLASBENA SOLA KOPER: Vukosava Hiti.
- PRISTANIŠČE KOPER: Jože Bubnič, Alojz Kresevič, Cveto Ludvik, Ivan Ludvik, Fabio Majer, Mario Pavlič, Franc Slak, Dino Simat, Emil Stanc, Jože Suligoj, Alojz Valenčič.
- SLASČIČARNA KOPER: Marija Koren.
- SLAVNIK KOPER: Jože Strukelj.
- GOSPODINJA: Marta Vrtačnik.
- ISTRA METAL: Anton Verdnik, Franc Zajc.
- KZ LUCIJA: Vladimir Škorjanec.
- LADJEDELNICA: Jože Makovec, Dušan Udovič, Jernej Zelič.
- MAVRICA IZOLA: Alojzija Selšek.
- OBLO PIRAN: Milvana Jankovič, Petrica Kribel, Zvone Sakelšek, Anton Trento.
- PRISTANIŠČE KOPER: Jože Pušpan.
- SPOŠNA PLOVBA PIRAN: Daniela Hansel.
- SEKRETARIAT IZVRŠ. SVETA ZA DELO LJUBLJANA: Franc Božič.
- TRGOCENTER: Srečo Bembič.
- ZDRAVSTVENI DOM KOPER: Anica Martelanc.
- Upokojenec Radovan Benič, študent Peter Požrl in uslužbenec Dijaškega doma Koper, Ladislav Sušteršič.

Poletje bo skoraj pri kraju, vendar pa še niso mogli vsi izkoristiti letnega dopusta in oddiha na morju. Za vse tiste bo še ves september pravnj prišel prikupni komplet na prvi sliki

KRAŠKI OTROCI V ANKARANU

Društvo prijateljev mladine je priredilo za otroke iz okoliških vasi Sezane letovanje v Ankaranu. Letovanje je trajalo 15 dni in se ga je udeležilo 52 otrok, ki izhajajo iz revnih kraških vasi. Za marsikoga je bilo morje in spanje pod šotori veliko doživetje. Organizirali so tudi več izletov. Posebno se jim je vtisnil v spomin izlet v Portorož. Tod so si otroci ogledali kopališče in soline. Obiskali pa so tudi Piran in se dlje časa zadržali v mestnem muzeju. Vse stroške letovanja je krilo Društvo prijateljev mladine Sezana. Velika zasluga pa gre tudi podpredsednici društva tovarišici Heleni Grmek, ki je poskrbela za organizacijo letovanja. G. M.

GELÉE ROYALE — MATIČNI MLEČEK, garantirano znanstveno stabiliziran — proizvod Zavoda za čebelarstvo, dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravljajo še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

Resnica o izvoru imena Rižana

Nedavno smo spet slišali pogreto fašistično pravljico, po kateri naj bi bila reka Rižana dobila svoje ime po čudežu. Srednjeveški redovnik je vodil s seboj bolnika, ki ga je mučila mimo drugega tudi žega. Ko pa sta »sveti mož« in bolnik prispela do Rižane in se je žejni napil njene vode, je — ozdravel. In redovnik je rekel, naj se reka imenuje Risano. Glagol risanare pomeni v italijanščini isto kot rimettere in salute — vrniti v zdravje, spet ozdraviti.

To razlaganje imena Rižana je tako neumno, da si ga je mogla izmisliti samo najbolj rasistično vroča fašistična glava. Namen je bil seveda dokazati, da je ime italijansko. Toda italijanščina nima besede, ki bi mogla resno predstavljati podlago temu rečnemu imenu. Najdemo jo edino v slovenskem samostalnemu riža, kar pomeni rečno ali drugo korito za splavljanje lesa. Takih riž in po njih nastalih imen je v Sloveniji več. Naj omenimo le idrijske Riže, ki so nam najbližje. Ime Rižana je dobila naša reka tudi res šele po priselitvi Slovencev, zakaj za časa Rimljanov se je imenovala Formion. Ime Rižana je le potvorba imena Rižana. Komu naj torej koristi pogrevanje navedene fašistične neumnosti? R

SOMERSET MAUGHAM

MOJA HČI JE KREPOSTNA

(Odlomek iz knjige NEKDAJ IN SEDAJ. Izdala Prešernova družba v knjižni zbirki Ljudska knjiga. Prevedel Božidar Pahor)

Ni imel navade hoditi k cerkvenim obredom, in v petek je počakal, da so se večernice končale in da je prišla iz cerkve maloštevilna srenja, preden je stopil v posvečeni prostor. Še o pravem času je videl fra Timotea, ki je šel v spovednico. Čez hip mu je sledila Aurelija. Monna Caterina je sedela sama v eni izmed kapel. Machiavelli se ji je pridružil. Ni kazalo, da je presenečena, ko ga je videla, in mislil si je, da je menih verjetno govoril z njo in da ga pričakuje. Vsekakor ni videl razloga, zakaj bi moral slepomišliti. Povedal ji je, da se je strastno zaljubil v njeno hčer in jo prosil, naj zastavi besedo zanj pri njej. Monna Caterina se je menda bolj zabavala, kot je bila videti ogorčena. Povedala mu je, da ni prvi, ki skuša krepost njene hčere, toda nikomur se ji je doslej ni posrečilo omajati.

»Zelo strogo sem jo vzgojila, messer Niccolo, in od tistega večera, ko sem jo položila v posteljo kot nedolžno devico z messer Bartolomeom, mu je zvesta in poslušna žena.«

»Če sem prav obveščena, ni imela nikoli priložnosti, da bi bila kaj drugega.«

Monna Caterina se je tiho, nekoliko prostaško zasmejala.

»Messer Niccolo, dovolj dolgo ste živeli in veste, da nobeni moževi varnostni ukrepi ne morejo zaustaviti žene, če ta hoče prevariti svojega moža.«

»Vsa zgodovina potrjuje vaše besede, monna Caterina, in iz tistega, kar govorite, povzemam, da se da z vami odkrito govoriti.«

»Nekoliko je obrnila glavo in ga resno pogledala.«

»Messer Niccolo, v življenju sem doživela hude nadloge. Premetavalo me je na razburkanem morju in zdaj, ko sem varno v pristani, se nočem več izpostavljal besu elementov.«

»To popolnoma razumem, pač pa bi rad vedel, če ste res tako prepričani, da je vaše sidro trdno in pristanišče varno?«

Monna Caterina ni odgovorila in Machiavelli je zažutil nemir v njenem molku. Povzel je.

»Mar ni res, da namerava Bartolomeo poslati dva sinova monne Constanze, če mu monna Aurelija kmalu ne podari dediča, po katerem tako zelo hrepeni?«

Monna Caterina tudi to pot ni odgovorila.

»Preveč ste izkušeni, madonna, da bi vam moral pripovedovati, v kakšnem položaju bi bili vi in vaša hči v tem primeru.«

Dve solzi sta spolzeli monni Caterini po licu. Machiavelli jo je nežno potprepljal po roki.

»Obupano položaj terja obupna zdravila.«

Obupano je skomignila.

»Tudi če bi lahko premagala Aurelijino bojazen, ne bi bilo priložnosti za to.«

»Mar sem zoprna vaši hčeri?«

»V smeh jo spravljate,« se je nasmehnila monna Caterina, »in šala si pridobi žensko naklonjenost prav tako pogosto kot zal obraz.«

»Vi ste ženska po moji izbiri, madonna. Če bi se ponudila priložnost, da bi lahko brez nevarnosti storili to, kar si oboje želiva, ali lahko računam na vašo pomoč?«

»Premagati bom morala ne samo bojazen svoje hčere, ampak tudi njene pomisleke.«

»Kolikor jih ne boste mogli premagati s svojim zdravim razumom, jih lahko varno prepustimo odlučnemu fra Timoteju. Ta ne mara dominikančev.«

Monna Caterina se je tiho zasmejala.

»Vi ste očarljiv mož, messer Niccolo. Če bi bila še zmerom poželjena vredna, in če bi me hoteli, vam ne bi ničesar odrekla.«

»Stara krava,« si je mislil Machiavelli, »a ji je stisnil roko in glasno odgovoril: »Če ne bi bil tako strastno zaljubljen v vašo hčer, se ne bi obotavljal, prijeti vas za besedo.«

Povečanje vodovoda v Kozini

Vodna skupnost za okraj Koper je te dni dokončala prvo etapo povečanja občinskega vodovodnega omrežja v Kozini. Ni bilo lahko delo izkopati okrog 600 metrov blizu meter globokih jaškov v skalnati teren, kamor so položili vodovodne cevi in iz teh napeljali doslej v 16 hiš vodo, 4 hiše pa jo bodo dobile v kratkem. Brez hišne vodovodne napeljava je v Kozini še 6 do 7 hiš, ki se bodo prav tako lahko priključile novemu cevovodu. Vodna skupnost je krila stroške za to povečanje vodovodnega omrežja, ki so znašali doslej okrog 1.300.000 dinarjev, iz rednega občinskega prispevka okrajni vodni skupnosti.

Ti stroški pa bi bili gotovo znatno večji, če bi ne bili dali svojega prispevka s prostovoljnim delom tudi vaščani sami. Prav bi bilo, da bi se na ta način odzvali tudi prebivalci neke hiše v bližini železniške postaje, kjer jim je moral pristojni občinski organ iz higienskih razlogov zapreti vodo na javni občestni črpalki in bi jim občina dala napeljati vodo v stanovanja, ako bi hoteli pridržati stanovalci sodelovati pri napeljavi z nekaj urami prostovoljnega dela.

Povečanje vodovodnega omrežja je za Kozino važna pridobitev iz zdravstvenih, kakor tudi praktičnih razlogov. J. Ž.

OB USTANOVITVI »JADRAN-TURISTA« — KRATEK POMENEK
S ŠEFOM KOPRSKEGA PREDSTAVNIŠTVA

Za dopust, izlet in potovanja

V zadnjih dveh številkah smo mimogrede že poročali o ustanovitvi nove potovalne agencije Jadran turist. V razgovoru s tovarišem Slavkom Mastnakom, šefom predstavništva Jadran turista za koprsko področje, smo zvedeli nekaj več o vlogi in nalogah te agencije.

Kaj je narekovalo ustanovitev potovalne agencije Jadran turist? — Potovalni uradi in informacijske pisarne, ki so jih ustanovljala številna avtobusna podjetja, so zaradi potrebe preraščali v prave turistične pisarne. Gostje in potniki, ki so se začeli tja, so želeli razen informacij o vozniških redih še vrsto čisto turističnih informacij. Razvoj je počasi dokazal, da je turistično posredništvo pomembna dejavnost, ki je ni mogoče voditi kar mimogrede. Zato se je sedem slovenskih avtobusnih podjetij po temeljitejših strokovnih in gospodarskih analizah odločilo združiti svojo turistično dejavnost v novi agenciji Jadran turist, ki je neke vrste poslovno združjenje. Ustanovila so jo podjetja SAP Turist iz Ljubljane, Slavnik iz Koprca, Avtobusni promet iz Maribora, Gorjanci iz Novoga mesta, Avto Kočevje iz Kočevja, Prevoz iz Brežic in Avtoprevoz iz Zagorja.

MED PRVIMI OKRAJI V REPUBLIKI

(Nadaljevanje s 3. strani)
navzlic temu dosegli lepe uspehe. Pestro in obširno problematiko gospodarjenja in upravljanja je namreč mnogo lažje konkretno obravnavati v ožjem krogu ne posrednih proizvajalcev, ki svoje probleme dobro poznajo. Razen tega je v ekonomskih enotah odpadel tudi problem sestajanja, kar je bilo prej za večji kolektiv vedno težava.

Proizvajalci so že pri razpravah o ekonomskih enotah dali vrsto predlogov in obud za izboljšanje organizacije dela, znižanje proizvodnih stroškov in režije, za odpravljanje rezerv v strojnih urah, za skrajšanje delovnega časa in podobnega. Vse to je bilo dokaz, da je mogoče takoj prenesti pristojnosti na ekonomske enote in na vse člane ekonomskih enot. Kako so uredili ta prenos, ni pomembno, ponekod je bilo to uresničeno kar ustno, ponekod pisмено, z različnimi poslovniki in listinami o ustanovitvi enot in podobno. Pomembno je to, da se je novi demokratični mehanizem, zbor proizvajalcev v ekonomski enoti, v vseh primerih takoj po ustanovitvi lotil reševanja konkretnih nalog: zadev s področja delovnih razmerij, delitve dohodka, udeležbe v dohodku, razporeditve delovnih mest in podobno.

V koprskem okraju je mnogo primerov, ko so se kolektivi tako temeljito lotili nalog v zvezi z novim gospodarskim sistemom, da smo po vsebini in obsegu te akcije med prvimi okraji v naši republiki. Kolektivi Intereurope v Kopru in Splošne plovbe v Piranu pa so celo med prvimi kolektivi v državi. Mnogo so storili tudi v Mehanotehniko, Delamarisu, Vodni skupnosti, Lesonitju, Topolu, Iliriji, Jadranki, neodločno pa razmišlja le še nekaj manjših podjetij.

Gotovo se nehotе vrine vprašanje, zakaj pa potem še vedno nanačjamo vprašanje sodelovanja proizvajalcev pri ustanavljanju ekonomskih enot in izdelavi pravilnikov in poslovnikov? Okrajni komite ZK Koper je pred nedavnim ugotovil odstopanje od teh načel in opozoril na škodljivost odlašanja in zavlačevanja pri izdelavi pravil in pravilnikov za ustanovitev ekonomskih enot. Tu so bila mišljena nekatera podjetja, ki še vedno kolebajo, bi ali ne bi, in nekatera, ki so uvedla ekonomske enote zgolj formalno. Okrajni sindikalni svet je na svoji seji ponovil stališče OK ZK o vsebini in velikosti ekonomskih enot. Le-te morajo biti v podjetju kar najbližje neposrednemu proizvajalcu, saj bo ta šele nato lahko preko njih res sproščeno uveljavljal svoje predloge in pobude. Poudariti velja še to, da so vsi proizvajalci v ekonomski enoti hkrati tudi neposredni upravljalci. To pomeni, da v ekonomski enoti ni nobenega predstavnškega organa, ker so oni vsi tak organ — zbor proizvajalcev, ki v ekonomski enoti odloča, gospodari in upravlja. M. H.

Jadran-turist je začel poslovati 1. avgusta in ima v Slovenskem Primorju predstavništvo v Kopru s poslovalnicami v Kopru, Portorožu, Piranu in Izoli, koprška poslovalnica pa ima še izpostave v menjalnicami na obmejnih prehodih v Sežani, na Krvavem potoku pri Kozini, v Skofijah, v Hrvatih ter sezonsko izpostavo v Ankaranu. Z združitvijo turistične dejavnosti prej omenjenih avtobusnih podjetij smo dosegli vskladitev dela turističnih organizacij v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji, saj je Jadran-turist prevzel vtečeno in široko razporedeno turistično mrežo avtobusnih podjetij, hkrati pa je poslovanje bolj gospodarno in lahko nudi potniku več in boljše informacije. Ker je osnovna dejavnost Jadran-turista turistično posredništvo, bo lahko to panogo temeljito razvil, vsekakor pa bolj kot so lahko to opravljala doslej avtobusna podjetja mimogrede.

Katero vrsto turističnih uslug in informacij boste posredovali v svojih poslovalnicah?

— Prodajali bomo vozovnice za železnice, za spalnike, za letalske, avtobusne in ladijske vožnje in ustrezne rezervacije. Posredovali bomo potne liste, hotelske uslugе, v krajih, kjer so naše poslovalnice, tudi zasebne sobe, ter nudili turistične uslugе v okviru raznih zborovanj, kongresov in podobnih prireditve. Pripravljamo izlete v inozemstvo, ki so že razpisani, ter vrsto izletov po Jugoslaviji. Povezali smo se že z vsemi področnimi turističnimi društvi in zvezami, ker je takšno sodelovanje prav gotovo potrebno.

Tovariš Mastnak, na koncu morda ne bi škodilo nekaj besed o koprskem turizmu? Kaj menite o snagi in o hrupu zaradi prometa, saj je oboje v Kopru precej kritično, za turizem pa ne posebno bodrilno?

Mali oglasi

Prosim tovariša Andreja Segulina s Koprškega, s katerim sva skupaj bila v JLA (v pekarni v Novem mestu lansko leto), da se mi javi na naslov
Cvetko Drvoderec, Sajmišče 66, Vukovar.

PREKLICUJEM neresnični članek o podjetju »ELMET« Koper, ki je bil objavljen v Slovenskem Jadranu dne 4. avgusta 1961. Bruno Umer

PRITLIČNO, novo trisobno stanovanje v mestu Kopru zamešnjam za podobno in Ljubljani. Vprašati po telefonu na št. 183.

LANATEX — uvoz-izvoz Trst, Ulica Machiavelli 9, tel. 61-647, blizu trga Ponterosso, prodaja na debelo in drobno najfinejše tkanine po reklamno nizkih cenah.

INTERTEXTIL, Trst, ulica Sv. Nikolaja št. 30, nudi bogato izbiro vsakodnevstnih tkanin, vse vrste dežnih plaščev »Super Nylon«, vetrnih jopičev, bund, raznovrstnih pletenin, TEKSIL za krila in izgotovljena krila TERITAL, odevje, perilo za ženske, ženske in moške volnene puloverje, srajce, kravate, nogavice, dežnike itd. po najnižjih dnevniških cenah.

MELBROSIN * preparat cvetnega prahu in maticnega mlečka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvođa MELBRO-COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji«.

OB PRIHODU V TRST ne pozabite obiskati dobro znano trgovino CASA DELL'IMPERMEABILE V ULICI S. NICOLÒ 22. V njej dobite največjo izbiro moške, ženske in otroške konfekcije, dežnih plaščev, vse vrste vetrnih jopičev, bund, dežnikov itd. po najnižjih cenah. Zagotavljamo, da boste zadovoljni z nakupom v naši trgovini. Kdor dostavi odrezek tega oglasa, dobi lepo darilo.

ZA POMLAD IN POLETJE DOBITE NAJCENEJE V »MAGAZZINI ALLA STAZIONE«, Trst, Ulica Cellini št. 2, poleg železniške postaje, veliko izbiro konfekcijskih izdelkov. Odjemalci s propustnico imajo poseben popust.

— V Kopru je snaga precejšen problem, morda prav zato, ker ga ne rešujemo dovolj odločno. Komunalna uprava je že lani razobesila po mestu koške za smeti. Videti je, da bi jih moralo biti vsaj še enkrat več. Brez dvoma samo pometanje ulic ne zadošča, še najmanj v turističnem kraju kot je Koper. Treba bo misliti na vsakodnevno izpiranje ulic z vodo, saj bomo samo tako odstranili smeti, ki sicer ostajajo med razpokami na starodavni način tlakovanih ulic. Poseben problem je tržnica, kjer bi se dala vzdrževati snaga brez večjih težav zgolj tako, da bi bilo tam več primernih posod za odpadke, bi bi jih nekdo večkrat na dan posipaval s klorovim apnom. Nad hrupom v mestu, ki ga povzročajo motorna vozila, se tuji zelo pogosto in upravičeno jezijo. Vprašanje ureditve prometa v Kopru je dolgoročna zadeva, vendar pa bi se dalo s primernimi ukrepi hrup te vrste vsaj močno omejiti, če že ne v celoti odpraviti. Mislim, da bodo morali vsi pristojni organi v koprski komuni, turistične organizacije in naša agencija v bodoče o teh zadevah odločneje razpravljati in jih v tesnem sodelovanju reševati. Naporov za to nam ne sme biti žal, saj prinaša turizem vsej obali precejšnje dohodke.

TABORNIKI SLOVENIJE SE BODO POMERILI MED SEBOJ

Mnogoboj na slovenski obali

Okrajna zveza tabornikov Koper je letošnji organizator republiškega taborniškega mnogobojja. Na Debelem rtiču so že pripravljene prostori, kjer bo stalo plateno naselje tabornikov iz vse Slovenije. Organizator pričakuje, da se bo tekmovanja udeležilo več kot 60 ekip, okrajnih prvakov. Priprave za tekmovanje so v polnem teku, saj nas do pričetka loči le še slab teden. Tereni so izbrani, prijave še prihajajo.

Mnogoboj bo trajal od 24. do 27. avgusta. Prvi dan se bodo pomerili med seboj naši najmlajši, medvedki in čebelice, v postavljanju šotorov, kurjenju ognjev,

UREJANJE TRGOVIN

Postojnsko gradbeno podjetje Gradnje je pričelo z deli za postavitev prve samopostrežne trgovine v postojnski občini. Oskrbovalni center, ki bo stal kraj novega stanovanjskega naselja v Ulici 1. maja, bo dograjen do jeseni 1962. Investitor te paviljonske gradnje je trg. podjetje Oskrba, ki posveča modernizaciji malo-prodajne trgovske mreže v Postojni in okolici tudi sicer precejšnjo skrb. Pravkar grede h kraju tudi dela pri adaptaciji in prenovitvi njegove Avtotrgovine na Ljubljanski cesti 11.

Medtem pa napovedujejo v Postojni tudi skorajšnje odprtje nove mesnice na Tržaški cesti 17, kjer je bila poprej prodajalna kmetijskih izdelkov. Novo mesnico bo odprla Kmetijska zadruga Postojna, ki se tudi sama ukvarja z živinorejo. (ma)

OBVESTILO

Vse lastnike motornih vozil obveščamo, da bomo od dne 10. avgusta 1961 dalje izvrševali tehnične preglede vozil vsak teden samo ob četrkih od 15. do 18. ure.

»Intereurope« Avtoremont Sežana

OGLAS

Prosim poštenega najditelja, ki je pred dobrim mesecem našel nalivno pero črne barve, znamke Omas, med »Kraškim vodovodom« in Sežano, naj ga proti nagradi izroči postaji LM Sežana ali referentu za notranje zadeve ObLO Sežana. Najdbo lahko sporoči tudi uredništvu Slovenskega Jadrana. Pero je drag spomin.

RAZPIS

Dijaški dom v Kopru sprejme s 1. septembrom 1961

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

za 8- ali 4-urno zaposlitev dnevno. Prednost imajo tisti, ki stanujejo na tukajšnjem področju.

Lepa nova motorna ladja Splošne plovbe »Bela krajina« je zdaj že v ZDA, kjer naklada prvi tovor. Osvežimo še enkrat spomin na njene velike dimenzije z gornjim pogledom na njeno palubo

Kino

KOPER, 18., 19. in 20. avgusta ameriški barvni CS film ZAKON PRERIJE; 21. in 22. avgusta indijski film VEČNA ZEJA; 23. in 24. avgusta sovjetski film BALADA O VOJAKU.

IZOLA, 18. avgusta ameriški film LJUBEZEN POPOLDNE; 19. in 20. avgusta ameriški film POLKOVNIK IN JAZ; 21. in 22. avgusta sovjetski film BALADA O VOJAKU; 23. in 24. avgusta ameriški barvni CS film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI.

ŠMARJE, 19. avgusta ameriški CS NEMIRNA LETA; 20. avgusta sovjetski film BALADA O VOJAKU; 23. avgusta indijski film VEČNA ZEJA.

SKOFIJE, 19. avgusta sovjetski film BALADA O VOJAKU; 20. avgusta ameriški CS film NEMIRNA LETA, 22. avgusta ameriški barvni CS film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI, 24. avgusta indijski film VEČNA ZEJA.

PIRAN, 18. avgusta ameriški barvni CS film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI (Garibaldi); francoski CS film GRENKA ZMAGA (Riviera); 19. avgusta: nemški film DIVJAD JE PUSCENA (Garibaldi) in ameriški barvni CS film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI (Riviera); 20. avgusta: francoski barvni VV film PARI-ZANKA (Garibaldi) in nemški film DIVJAD JE PUSCENA (Riviera)

21. avgusta: ameriški barvni CS film ANASTAZIJA (Garibaldi) in francoski barvni VV film PARI-ZANKA (Riviera); 22. avgusta: francosko-italijanski barvni film ŠKANDAL NA PLAŽI (Garibaldi) in ameriški barvni CS film ANASTAZIJA (Riviera); 23. in 24. avgusta ameriški barvni VV film DREVO ZA OBEŠENCE (Garibaldi) in francoski barvni film V ZNAKU ZOROA (Riviera).

PORTOROŽ, 18. avgusta domači film TRI CETRTINE SONCA, 19. avgusta francoski barvni VV film PARI-ZANKA, 20. avgusta ameriški barvni CS film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI, 21. avgusta italijansko-francoski barvni film ŠKANDAL NA PLAŽI, 22. avgusta francoski film V ZNAKU ZOROA, 23. avgusta ameriški barvni CS film ANASTAZIJA, 24. avgusta ameriški film SPOŠTOVANJA VREDNA VLAČUGA.

Radio KOPER

VSAK DAN POROČILA ob 7,30, 13,30 in 15. uri. Glasba za dobro jutro ob 7,15 in 7,35, zabavna glasba ob 15,10, reklame ob 7,15 in 15,10 uri.

NEDELJA, 20. avgusta: 8,00 Domače novice — 8,05 Kmetijska oddaja — 8,20 Za dobro jutro vam bodo zapeli in zaigrali ... 9,00 Naša reportaža: »Poletna noč na morju« — 9,15 Zabavni zvoki — 9,45 Poje Tony Dallara — 13,30 Sosedni kraji in ljudje — 14,00 Glasba po željah — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Igrajo veliki plesni orkestri.

PONEDELJEK, 21. avgusta: 13,40 Odločki iz oper — 14,30 Ponedeljkov športni pregled — 14,40 Melodije za flauto in čembalo, spremlja orkester Tony Leutwiller — 15,30 Slovenske narodne pesmi.

TOREK, 22. avgusta: 13,40 V zabavnem ritmu — 14,00 S popevkami doma in na tujem — 14,30 Mladina poje — otroška zborja iz Solkana, mladinska iz Bovca in Dobrova ter mešani zbor iz Idrije — 14,45 Orkester Fian Stellari — 15,30 V ritmu polke.

SREDA, 23. avgusta: 13,40 Mali ansambli igrajo za vas — 14,00 Narodne pesmi in plesi iz raznih krajev — 14,30 Kulturni obzorik: Novi šolski odbori — 14,40 Parada plošč — 15,30 Poje komorni zbor iz Trsta p. v. Ubaldia Vrabca.

CETREK, 24. avgusta: 13,40 Igra Hugo Winterhalter s svojim orkestrom — 14,00 Glasba po željah — 14,30 Melodije za prijetno popoldne — 15,30 Slovenske narodne pesmi — 18,30 V ritmu z velikimi orkestri.

PETEK, 25. avgusta: 13,40 Srečanje z orkestrom Norrie Paramor — 14,00 Operetne melodije — 14,30 Domače aktualnosti: Združevanje družbenih služb v obalnih komunah — 14,40 Poje zbor RTV Zagreb p. v. Sergija Rainisa in Slavka Zlatiča — 15,30 Kmečka godba.

SOBOTA, 26. avgusta: 13,40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14,30 Primorski tednik — 14,45 Igra violonistka Noucha Doina — 15,30 Domače popevke.

PRALNICA IN KOPALNICA KOPER razpisuje delovno mesto

R A Č U N O V O D J E

Pogoji: višja strokovna izobrazba s 5-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba s 10-letno prakso.

Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje poslati na upravo podjetja.

Gradbeno podjetje »OBNOVA« Izola razpisuje prosto delovno mesto

S T R O J E P I S K E

Pogoji: dokončana srednja ali njej enaka šola. Kandidatka je lahko tudi strojepiska II. razreda. Ponudbe na upravo podjetja do 25. avgusta 1961.

KORŠIČ, JAKOPIČ, HOČEVAR, BRADAŠKA IN ŠTAFETA 4 × 100 MEŠANO

USPEH PLAVALNEGA KLUBA KOPER

na republiškem prvenstvu pionirjev v Kranju

Letošnje pionirsko republiško prvenstvo v plavanju, ki je bilo minulo nedeljo v Kranju, ni v celoti prineslo plavalcem PK Koper tistih rezultatov, kot so si jih želeli. Vzroke za to pa bi bilo napačno iskati v premajhni izurjenosti tekmovalcev, kajti vedno bolj strogi kriteriji, ki jih postavljajo sodniki in delegati Plavalne zveze tudi na tekmovanjih manjšega obsega, vplivajo na končne rezultate. In če upoštevamo, da so Koprčani izgubili največ točk pri predajah štafet in pri obratih, potem je jasno, da je treba za vzrok iskati v skrajno pomanjkljivih tehničnih pripravah, ali z drugimi besedami: ker nimajo bazena, ne morejo prav trenirati. Od vseh 12 nastopajočih klubov je samo koprski pripeljal tekmovalce, ki se niso mogli vežbati v bazenu, ker ga Koper pač še ne premore.

Zato so nedeljski rezultati relativno za Koprčane zelo zadovoljivi.

Nekaj tehničnih rezultatov: 50 m crawl: 1. Vanja Koršič s časom 0:34,8, s čimer je postal letošnji republiški pionirski prvak v tej disciplini.

200 m crawl: Drugo mesto je osvojil Stojan Jakopič s časom 2:53,6. To je zelo dober uspeh, saj je tekmovalje v tej disciplini prav tako naporno, kot je plavanje v stilu metuljčka na 100 m.

Štafa 4 × 100 m mešano: Koprčani so zasedli tretje mesto. Uspešni so bili še Mirjana Kramarič, Tihomir Hočevar in Rastko Bradaška, ki so dosegli četrto oziroma peto mesto v svojih disciplinah. Žal pa je bil Bradaška v plavanju na 100 m hrbtno diskvalificiran pri obratu in ni mogel dokazati svojih sposobnosti v tej disciplini.

Ivan Petrinja in Mišo Ropret (na sliki) sta poleg Vanje Koršiča najmlajša predstavnik pionirske elite koprškega plavalnega kluba

50 m hrbtno pa se je uvrstil na tretje mesto Stojan Jakopič s časom 0:42,5.

Štirje »asi« pionirske garde koprškega plavalnega kluba po tekmovalju minule nedelje v Kranju: Rastislav Bradaška, Vanja Koršič, Tihomir Hočevar in Stojan Jakopič (od leve na desno)

Res je škoda, da niso tekmovali tudi koprski waterpolisti, ker — tako so izjavili sodniki in delegat PZS — njihova prijava ni prišla pravočasno. Zato je tekmovalje waterpolistov nekoliko zgubilo na zanimivosti in borbenosti, saj je moštvo ŽPK Neptun iz Celja tekmovalo z znatno šibkejšimi nasprotniki.

Sedaj pa se morajo člani Plavalnega kluba Koper temeljito pripraviti na novo preizkušnjo. V Celju bo namreč 30. in 31. avgusta republiško mladinsko prvenstvo in želja vseh ljubiteljev plavalnega športa je, da bi zastopalo Koper še več tekmovalcev poleg trenutno najboljših Koršičeve in Bandelja.

Mladi naraščaj koprškega plavalnega kluba minulo nedeljo v Kranju, kjer je posegel med dvanajstimi klubi v boj za slovenske plavalne lovorike. Kljub pomanjkanju pravega bazena za trening, kar je imelo na tekmovalju za posledico številne diskvalifikacije, pa so pristali v sredini, kar je prav lep uspeh, čeprav ne zrcali vseh zmogljivosti in dejanske vrednosti pionirske ekipe koprškega plavalnega kluba

OSREDNJE ORIENTACIJSKO TEKMOVANJE TABORNIKOV JUGOSLAVIJE

Velik uspeh izolskih tabornikov

Okrajna zveza tabornikov Celje je bila letos organizator zveznega orientacijskega tekmovanja

jugoslovanskih tabornikov. V Štarih, kjer so se nastanile tekmovalne ekipe, se je zbralo pet moških in štiri ženske ekipe; moške ekipe so poslale taborniške zveze iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore in Slovenije; ženske ekipe pa Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija in Črna gora. Slovenijo je zastopala moška ekipa izolskih tabornikov (Peter Kobal, Mario Škerlič, Jože Sabadin, Edi Čizek, Miro Podgornik), žensko ekipo pa bi morala poslati goriška okrajna taborniška zveza, a je zadnji dan svojo udeležbo odpovedala. Makedonija pa svojih tekmovalcev ni poslala.

35 km. Ekipe so jo morale prehoditi z zemljevidom in z uporabo kompasa. Med potjo pa so morale opraviti vrsto posebnih nalog (prva pomoč, prenos partizanske kurirske pošte, izdelava bivaka za nočevanje, streljanje, krokiranje določenega terena, izdelava skice in dnevnika prehojene poti, odgovarjati so morale na vprašanja iz taborništv, NOB in pojava graditve in podobno). Vse ekipe so svoje naloge, ta boljše ona slabše, izpolnile. Na cilj so prišle vse moške ekipe, medtem ko je morala ženska ekipa Črne gore odstopiti, ker si je ena tekmovalka laže poškodovala nogo in ni mogla nadaljevati tekmovanja.

pri Pivki jami. Zasedba njegovih zmogljivosti s turisti je bila v zadnjih treh mesecih naslednja:

mesec	domači	tujci
maj	2	137
junij	0	282
julij	104	1.899
Skupno	106	2.318

Iz tabele je razvidno tipično sezonsko obeležje campinga, kot tudi dejstvo, da se njegovih uslug poslužujejo pretežno tujci. Camping je imel doslej največji obisk 18. julija, ko je v njem nočilo poleg 40 domačih še 99 tujih turistov. V krogih turističnih delavcev v Postojni vedo povedati, da neredki tujci vedo za prirodne lepote tega objekta še preden si ga ogledajo. To nomeni, da je glas o postojnskem campingu prodril v tujino še preden ga je Turistično društvo Postojna začelo sploh propagirati.

A. Miklavčič

Višek sezone na Postojnskem

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta si je ogledalo Postojnsko jamo 152 tisoč domačih in tujih turistov, kar je približno enako lanskoletnemu obisku za isto razdobje.

Zanimivo pa je, da število domačih obiskovalcev čedalje bolj pada v korist tujcev, predvsem Avstrijcev, Nemcev, Francozov, Italijanov itd. Naraščajoči turistični promet se je v zadnjih tednih, ki predstavljajo višek sezone, odločno odrazil tudi v zasedbi prenočitvenih zmogljivosti v Postojni. Hotel Javornik, novi motel na Tržaški cesti, zasebne sobe kot tudi razširjeni camping pri Pivki jami so namreč že mesec dni prepolno zasedeni, pri čemer pa niso redki večeri, ko Postojna ne more prenočiti vseh turistov, predvsem tujcev.

Zanimiva je tudi slika, kako se v zadnjih mesecih turistično uveljavlja camping postojnskega turistično-olepševalnega društva

Svečani otvoritvi tekmovanja so poleg ekip, predstavnikov republiških taborniških zvez, prisostvovali še general-podpolkovnik Stane Potočar, polkovnik Franc Rojc-Jaka, predstavniki celjskega okraja in celjske občine ter Jovan Hadži-Pešič, zastopnik Izvršnega odbora starešinstva Zveze tabornikov Jugoslavije. Po svečani otvoritvi so udeleženci položili venec na spomenik na mestu, kjer je slavna XIV. divizija prekorčila Voglajno in cesto na pohodu na Štajersko.

Naslednji dan se je pričelo tekmovanje. Pot je bila dolga okoli

Do razglasitve rezultatov je bilo med tekmovalci veliko ugibanje, kdo je zmagovalac. Tekmovalna komisija je po temeljito opravljenem delu objavila rezultate:

Moške ekipe: državno prvenstvo je osvojila ekipa Slovenije, ki so jo sestavljali izolski taborniki; zbrali so 789,4 točke. Ostali rezultati: drugo mesto Hrvaška 779,5 točke, tretje Srbija 698,5 točke, četrto Črna gora 646,2 točke in peto Bosna in Hercegovina 563,6 točke.

Ženske ekipe: prvo mesto ekipa Hrvaške 670,9 točke, drugo Srbija 635,8 točke in tretje Bosna in Hercegovina 471,7 točke.

V skupnem plasmaju pa je zasedla prvo mesto Hrvaška (1450,4), drugo Srbija (1334,3) in tretje Bosna in Hercegovina (1035,3).

Po razglasitvi rezultatov je vodstvo tekmovanja razdelilo nagrade in darila, ki so jih dali JLA, Zveza tabornikov in organizator. Občinski ljudski odbor Celje pa je vsem udeležencem pripravil prisrčen sprejem.

I. P.

Delavske športne igre tudi v Sežani

Občinski sindikalni svet Sežana namerava v okviru praznovanja 20. obletnice vstaje, občinskega praznika in praznika priključitve Primorske k FLRJ oživetiti športno dejavnost med našimi kolektivi. V ta namen bo priredil od 20. avgusta do 20. septembra t. l. enomesечно športno tekmovanje.

Predvidoma naj bi tekmovanje zajelo sledeče športne panoge: balinanje, namizni tenis, badminton, atletske discipline (teki, skoki, meti), vlečenje vrvi in morda tudi motorne ocenjevalne tekme. Na tekmovanju bodo lahko sodelovali vsi člani sindikalnih podružnic in športnih organizacij ter pripadniki JLA. Če bi bila kakšna sindikalna podružnica številčno prešibka za samostojni nastop, je dovoljeno združevanje članov dveh ali treh sindikalnih podružnic, vendar le v športnih panogah.

Tekmovali bodo v:

1. nogometu — 2 × 30 minut (igralci bodo smeli nastopiti le v copatah);
2. odbojki — na dva dobljena seta (v primeru slabe udeležbe na 3 dobljene sete);
3. streljanju — 10 strelcov, 3 poskusni (na 10 metrov);
4. balinanje — izločilne tekme do 13 točk, finalne do 16 točk;
5. namizni tenis — ekipa 3 ljudi, na pet točk;
6. badminton — 3 igre na 5 (kakor tenis, Davis cup);
7. šah — Bergerjeve tablice;
8. vlečenje vrvi — 3 zmage na 5 vleki;
9. atletika — po pravilih lahko-atletske zveze;
10. košarka — 2 × 20 minut čiste tekme;

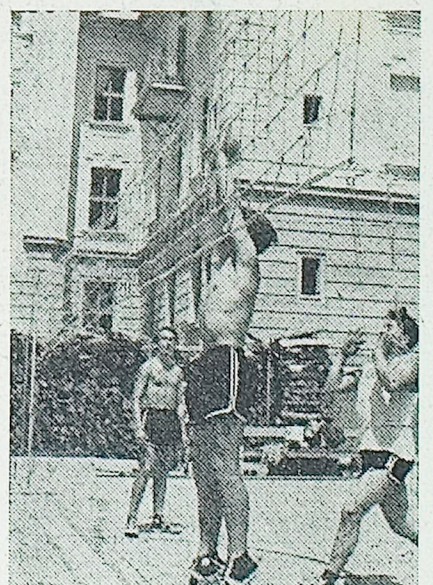
11. ocenjevalne motorne dirke — po pravilih AMZ.

Vsem zmagovalnim ekipam bodo podelili različne nagrade (pokale, makete, diplome) in sicer za prvo, drugo in tretje mesto. Hkrati s tem bodo dodelili tudi večjo nagrado za najboljši klošeženi uspeh v vseh panogah. Skupne točke bodo sešeli na podlagi doseženega mesta in številčne udeležbe v posameznih panogah (n. pr. v odbojki tekmujejo 4 moštva. Ekipa, ki bo dosegla prvo mesto, dobi 4 točke, drugo mesto 3 točke itd.).

V atletske discipline bodo tečkovali po finskih tablicah. Za točno in nemoteno izvedbo tekmovanja bo skrbela športna komisija pri občinskem sindikalnem svetu. Njej dostavite prijave najpozneje do 19. avgusta 1961. Po prejemu prijav bo športna komisija izžrebala pare.

PRIREDITEV ZA LOVCE-STRELCE

Lovska družina Koper prireja prihodnjo nedeljo, dne 27. avgusta, na pobojuj Sermina, čez cesto proti morju od Zadravnega doma v Bertokih, tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Prireditve se bo začela ob dveh popoldne, nato pa bo veselo lovsko srečanje ob kozarčku dobrega vina. Najboljši strelci bodo nagrajeni.

Na Postojnskem je ena izmed najbolj priljubljenih športnih disciplin prav gotovo odbojka. Na sliki: pivki odbojkarji v akciji

Droben ukrep s precej posledic

Dne 15. julija so pristojni organi cesto od »Triglava« v Koprno po nasipu od morju do »Slavnika« iz prometno-varnostnih razlogov zaprli za promet vozil, ki presegajo težo pol-druge tone. Vsa taka vozila, ki prihajajo iz planske smeri, morajo sedaj mimo »Slavnika« do škočjanskega križišča in od tu v mesto.

Posebno občutno je ta prepoved za dela avtobusni promet na lokalni prog Semelede-Koper-Tomos. Ker vozi ta avtobus 28-krat dnevno (v obe smeri), pomeni zapora za satelit, kot pravijo ljudje avtobusu na tej prog, 140 km več poti kot doslej in 28.000 dinarjev dodatnih stroškov na dan na že tako nerentabilni prog; kljub temu, da je »Slavnika« vozniš iz Semelede do Koprna podražil od 10 na 20 dinarjev. — Za družino, v kateri delata oba roditelja, pomeni to, če se oba peljeta v mesto samo enkrat dnevno — v hudi vročini in ob zimnem burji ali dežju, tu ni izbire — mesečni izdatki 2.040 dinarjev (računajoč 26 delovnih dni).

Ob tem se človeku vsiljujejo nekatere misli. Začnimo s stanovanjskimi najemninami. Ze ob določanju novih najemnin na začetku lanskega leta so bile kaj žive govornice o tem, da bi semedelska stanovanja — pa tudi v Škočjanu, se razume — morala

spadati v drugo, za določen odstotek cenejšo stanovanjsko ceno. Nihakor namreč ni vseeno, ali kdo stanuje v Semelede ali recimo na Nabrežju Patricea Lumumbe v mestu. Ne v preskrbi (kljub potrošniškemu centru v Semelede) ne v drugih ozirih. Občinski ljudski odbor teh pripomb ni upošteval.

Drugo. »Satelit« se v novih razmerah ni znašel. Kdor hoče na pr. iz Semelede do stadiona ali do tržnice, se pelje mimo teh dveh točk, ki sta postajališči za smeri Koper-Tomos, do avtobusne postaje in nato zopet nazaj do tržnice ali stadiona. To bi se brez nadaljnega dalo spremeniti, ne da bi vozniki čas zato bistveno trpel.

Kot vemo, je »Slavnika« z vloga dne 20. julija pristojni organ zaprosil, da satelitu izjemoma dovoli vožnjo po nasipu; takšne izjeme za pozna lokalni promet tudi marsikje drugje. Semeledečani si vsekakor želijo, da bi vlogi ugodili čimprej. Če pa to ne bi bilo mogoče, tedaj bodi tako, da ostane cena prevoza 10 dinarjev, razliko pa naj plača »Slavnika« na osnovi ustreznega računa v letnem znesku tisti, ki ni pravočasno poskrbel, da bi bila cesta »Triglava« »Slavnika« še naprej sposobna za vsak promet. To bi bilo kar pravično. mf

GOVORI 11-17

Kje umirajo sloni

Znanstveniki domnevajo, da sloni instinktivno odhajajo na neki določen kraj, kadar začutijo, da se jim bliža zadnja ura, in tam umrejo. Divji afriški sloni morajo nekje umirati, saj doslej še niso našli kosti slona, ki bi umrli naravne smrti. To domnevo skuša sedaj dokazati britanski znanstvenik Kornish. Te dni je krenil iz majhnega pristanišča Damale v Kamerunu. Njegova ekspedicija zasleduje nekoga starega slona, ki so ga mladi sloni pregnali iz črede. Kornish trdi, da ga bo spremljal, dokler stari slon ne bo

poginil. Tako utegne odkriti legendarno pokopališče slonov. Če mu bo to uspelo, bo hipoma postal milijarder. Kornish je namreč prepričan, da bo na tem pokopališču našel najmanj milijon ton slonove kosti. Ena tona te dragocene kosti pa je vredna 8 tisoč dolarjev.

Turški kapitan Atla Hulaga si je že leta in leta prizadeval skonstruirati obutev — nekakšne pomorske čevlje — s pomočjo katerih bi lahko peš prišel čez vodo. Zdaj mu je končno uspelo — slika kaže, kako. Te dni je s svojimi novimi čevlji v eni uri prehodil morsko ožino Bospor med Carigradom in azijsko obalo

BREZ LASULJ

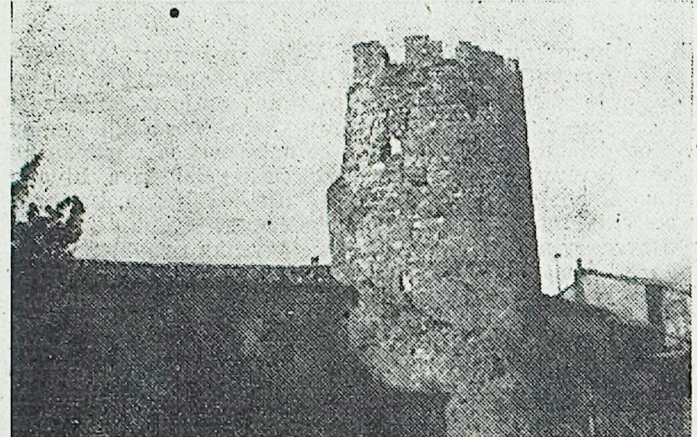
Mož na sliki je drugi sovjetski astronaut Herman Titov, ki je takoj po pristanku ob vrnitvi iz vesolja pograbil prvi telefon in sporočil veselo vest o uspelem poletu predsedniku Nikiti Hruščovu. Major Titov je dne 6. avgusta poletel s kozmodroma v Balkanurju in pristal čez 25 ur blizu Saratova, potem ko je z vesoljsko ladjo »Vzhod 2« preletel 700 tisoč kilometrov in 17 x obletel naš planet

Zaradi velike vročine se je zgodilo nekaj nemogočega. Na razpravi nekega londonskega sodišča so se sodniki pojavili brez tradicionalnih lasulj na glavi. Predsednik sodišča se nad tem ni zgražal, marveč jim je celo predložil, naj si slečejo tudi težke kute. Sodniki so to odbili, češ da se ne spodobijo soditi v samih srajcah.

Za konec poletne sezone so modni kreatorji v Italiji (Germana Marucelli iz Rima) ponudili še takle model za peščino. Zrisal pa ga je kubanski študent v Rimu Bela Cortez

Naročajte, berite in širite »Slovenski Jadran«

V Ajdovščini, mestu, kjer je bila ustanovljena prva slovenska vlada, poleg velikih in modernih po vojni zgrajenih industrijskih objektov pritegne našo pozornost tudi 20 metrov pod vrhom okrnjen okrogel stolp, ki se dviga sredi visokih topolov ob Hublju. To je zadnji ostanek rimskega četverkotnega »castra«

NAJVEČJE MESTO

Pred dnevi je izšla publikacija Združenih narodov, ki govori o naraščanju prebivalstva na naši Zemlji. Vsako leto se na našem planetu rodi približno 50 milijonov ljudi. Največje mesto je zda Tokio, ki šteje nekaj več kot 11 milijonov prebivalcev, na drugem mestu je New York z 10 milijoni prebivalcev in na tretjem mestu je London.

Francoski ultraši so vzeli na piko direktorja italijanske petrolejske družbe Enrica Matteija, ker se je dogovarjal z začasno alžirsko vlado o izkoriščanju saharске nafte po osvoboditvi Alžirije. Poslali so mu pismo, v katerem sporočajo, da so on in člani njegove družine obsojeni zaradi tega dejanja na smrt, kolikor sklenjenega sporazuma takoj ne preklicile. Mattei se je obrnil na svojo vlado in zdaj se z zadevo ukvarja italijanska policija in vojaška protiovveščevalna služba. Zadeva pa ni tako enostavna, ker imajo francoski ekstremistični krogi dovolj podpore zlasti med bivšimi fašističnimi eksponenti, ki jih je še zdaj dovolj v italijanski javni upravi in vojski

SLOVENSKI JADRAN

18. avgusta 1961 • ZADNJA STRAN • LETO X — ST. 34

Praksa naredi človeka mojstra

Z Justinom Cahom, čuvajem Lovske družine Rižana, sva se dogovorila za razgovor na rižanski farmi bobrov, kjer se sicer stekajo in stikajo vse niti lovskega in ribiškega življenja na področju pod črnokalskim skalovjem. Prav v tistem skalovju in po grmovju in jamah tam okoli imajo štirinostni in pernatí sovražniki

lovski karleri pospravili. V enem letu, kar je poklicni, in prej v treh letih, ko je bil pomožni lovski čuvaj rižanske družine, je s puško in svojima dvema psoma ter s pomočjo velike sove uharice uplenil 11 divjih mačk, nad 120 lisic, nad 100 jazbecov, 73 kun belic, nad 150 klatečih se domačih ali podivjanih mačk in prav toliko ali več takšnih psov ter nad 50 krakuljev. Ti pernatí roparji imajo svojo zračno pot in se spretavajo prav nad lovščem — samo lani jih je Justin uplenil 25.

Justin Cah s svojima dvema pomočnikoma — veliko uharico in terierčkom Leom, ki pa se seveda med seboj ne marata — vsaj Leo bi dal vse na svetu, če bi lahko sovi pregriznil vrat. Justin in Leo pa sta sicer jasen primer, kako slajno se dopolnjujeta lovec in njegov pes pri čuvanju lovščja pred škodljivci

Seveda pa bi Justinu ne bilo treba imeti tolikšnega dela, če bi tako vneto preganjali roparice in škodljivce tudi v sosednjih lovščih, zlasti v onem lovske družine »Istra« Gračiče, deloma pa tudi v podgorški družini »Kojnik«. Kaj pomeni v lovšču dober čuvaj s svojimi pomočniki, najzgovorneje priča prav Justinov primer. Sam pravi, da se ima za svoje velike uspehe zahvaliti predvsem tudi svojim pomočnikom, med katere šteje zlasti triletnega terierja Leota. Ta rodovniški pes je odličnjak in za las je manjkalo, da ni na uporabnostni tekmi v Ljubljani postal prvak Slovenije — tako pa je drugi. Izredno oster in bister je pravi strup za jazbeca, lisice, kune in dihurje in še vse druge škodljivce.

plemenite divjadi dovolj zavetja in skrivališč, da se lahko uspešno uprjajo zasledovanju in uničevanju. Sila je pripravila vestne upravljavce tega lovščja, da so se pred leti odločili za sicer velik strošek in nastavili poklicnega čuvaja, ki naj bi pošteno stopil na rep škodljivcem.

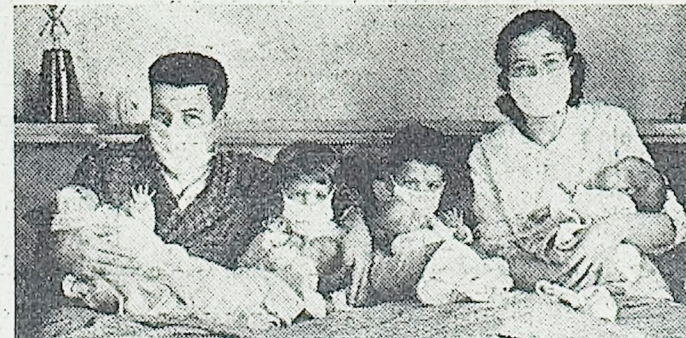
Primer Justina Caha najlepše pove, kako se je treba no prepovedi uporabe članovodi-kovih ampul otepati v lovščju s škodljivci, hkrati pa kaže, kako velike vrednosti je k temu dober pes. rb

Te dni je bil na obisku v Sovjetski zvezi italijanski predsednik vlade Amatore Fanfani, prvak demokršćanske stranke (na sliki s predsednikom vlade ZSSR Nikito S. Hruščevim). Italijani pravijo, da je bil sestanek zaradi pogumnega stališča njihovega ministrskega predsednika daleč nad ideološkimi razlikami v mišljenju obeh državnikov, ko sta se pogovarjala o splošnem mednarodnem položaju

Z ZAVEZANIMI OČMI PO ŽICI

Več kot deset tisoč izletnikov je s pridržanim dihom gledalo češkega akrobata Rudija Omanovskega, ki je hodil z zavezanimi očmi po žici, razpeti preko Chadarskega klanca v Angliji. Po tri sto metrov dolgi žici je hodil pol ure. Pod žico je bil okrog 30 metrov globok prenad.

Arlene Cutalar iz Paolije v Pennsylvaniji (ZDA) je te dni rodila četvorke — deklice Annete, Bernadette, Celeste in Denise. Tako se je družina kar podvojila, saj je Arlene že prej imela dvojčka Shereja in Billyja

VOHUNSKI ROMAN IZ II. SVETOVNE VOJNE

»Saj ste mi vendar rekli, da lahko opravi to delo vsak navaden vojak.«

»Kako to?« Mólch je vstal. »Ni vseeno, ali je v vojaškem kamionu Reicha kapetan Ruckert ali pa navaden vojak.« je dejal Mólch s povišanim glasom.

»Niste me prav razumeli. Jaz vam hočem biti za uslugo vsak trenutek.«

Dementjov je vstal. Ko se je zavedel, da ga je polomil, se je začel popravljalati.

»To je pa drugo,« je rekel Mólch pomirljivo. »Se ta trenutek pojdite na ta naslov. Vzemite moj avtomobil. Tam dela kapetan Lemck. Moral bi se mi javiti opoldne, sedaj je pa dve in dvajset minut. Pozanimajte se, kaj ga je zadržalo in če vidite, da delo ne teče, kakor bi moralo, mu v mojem imenu recite, naj vse prepusti vam, sam pa naj nemudoma pride semkaj.«

»Razumem.« Dementjov je strumno salutiral in odšel. Dolžnost kapetana Lemcka je bila, da zapakira in pošlje v pristanišče vse dragocenosti iz glavne knjižnice. Pri tem pa je naletel na odpor delavcev v knjižnici, ki so ponoči zapahnili vrata in niso nikogar pustili noter.

Dementjov je našel kapetana Lemcka pred zabarikiranimi vrati, v kleti knjižnice. Bil je besen. Vojaki so po vratih razbijali s puškinimi kopiti. Dementjov je na mah ocenil položaj in rekel:

»Ste vi kapetan Lemck? Mólch je naročil, da se takoj vrnete v oddelek. S seboj vzemite svoje vojake. Semkaj bodo prišli moji ljudje, ki znajo svoj posel. Kakšni zaboji pa leže na dvorišču?«

»To je vse, kar nam je uspelo odnesti,« je rekel Lemck porogljivo.

»Dobro, pojdite v oddelek. Vzemite avtomobil polkovnika Mólcha.«

Lemck je šel, nenadoma pa se je obrnil.

»Pozabil sem vam povedati, da bo v pol ure prišel po zaboje Brandt.«

»To ni vaša stvar, kapetan.« je rekel Dementjov zlobno.

Lemck in njegovi vojaki so odšli.

Dementjov je ostal sam. Za vrati je bilo tiho. Sedel je na stopnico in še enkrat razmislil o svojem načrtu, kako bi rešil knjižnico. »Ne morem napraviti glavnega,« je mislil. »In vendar bom napravil. Moja dolžnost je, da Brandtu ne dovolim, da bi vtaknil svoj nos v klet knjižnice.«

Dementjov je šel na dvorišče in na zabojih prečital naslove. Bili so isti: »Hamburg, Elisabethstrasse 7, Grünwald.«

Kmalu je prišel na dvorišče Brandtov Opel. Za njim se je zibal kamion z vojniki. Vojaki so jeli molče nakladati zaboje. Brandt se je približal Dementjovu.

»Kaj se je zgodilo? Zakaj se Lemck ni tako dolgo javil?«

»Resnega dela ne kaže zaupati smrkavcem,« je rekel Dementjov nasajeno.

Brandt ga je odobravajoče pogledal.

»Vi ste pravi... Lemck pripada inteligenci. Kje pa so vaši vojaki?«

»To bi vas moral jaz vprašati. Malo prej so prišli sem gestapovci in mi pobrali vojake. Skliceval sem se na Mólcha, oni pa so se zakrohotali in odšli.«

Brandt se je zahehetal.

»Neizbežni dogodki. Koliko zabojev je tukaj?«

»Dvaintrideset.«

»Izvolite potrdilo. Slišal sem, da ste se pri Mólchu pritoževali čezme. Veste, vi ste prvi, ki je to napravil. To mi ugaja.«

Dementjov je vdano pogledal Brandta v njegove negibne oči.

»Čudovito!« Brandt je salutiral. »Na svidenje!«

Opel je odbrzel, tik za njim pa kamion z zaboji.

Mólch je Dementjova sprejel radostno.

»Fant od fare ste, Ruckert. Lemck je pa prav res mevža. To je dobra šola za Brandta. Lemck je imel dobro službo pri Brandtu, zdaj si pa mislite... Čestitam vam, Ruckert. Ugajati Brandtu ni lahko. Lemcka bom vrnil na poveljstvo. Tam mu bo bolj.«

Mólch je živahno govoril, vendar je Dementjov opazil, da ves čas misli na neka drugega, na neka kar ga teži.

»Čakam na vaše povelje!« je rekel Dementjov.

»Da, da, povelje,« je rekel Mólch samogibno in pogledal na uro. »Odpočijte se kapetan, jutri zjutraj pa spet na delo. Zaslužili ste si počitek. Pojdite! Jutri.«

Dvignil se je s stola in Dementjova skoraj spehal iz sobe.

»Tukaj se dogaja nekaj zaskrbljujočega,« je pomislil Dementjov in šel k Zandlu. Našel ga je v sobi in videl, kako sežiga vsebino pisalne mize.

»Ste razumeli, kaj sem vam povedal v hodniku poveljstva?«

»Vse sem dobro razumel,« je rekel Dementjov ravnodušno.

»Odhajate danes ali jutri?« ga je vprašal Zandel.

»Jutri.«

»Imam čast, da bom odpotoval skupaj z Mólchom. S prvo ladjo.«

Dementjov se je trudil, da bi ga vprašal čimbolj neprizadeto.

»Ne razumem, zakaj je zaradi odhoda vsepovsod takšna panika. Fronta je povsem negibljiva.«

»Tukaj da, tam pa ne...« Zandel je pokazal s palcem preko rame.

»Kje?«

»Mladi ste še, Ruckert. Danes ali jutri bodo tam, kamor pošiljamo vas s paketi, Američani. Razumete?«

»Razumem.«

»Mólch je mislil na sebe... na kateri točki obroča bo našel zase sedež. On je svoje napravil.«